Środa, 30 września 1936 - Nr. 178
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

DZIEŃ BYDGOSKI
ILUSTROWANY

10 GR.

10 stron

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

350 głosów przeciwko 221

Paryska izba deputowanych uchwaliła dewaluację franka

Paryż, 29. 9. (Tel. wł.) **Po niemal 24-godzinnych obradach**, w czasie których długie przemówienie wygłosił premier Blum, oczywiście gorąco popierając projekty rządowe, **IZBA DEPUTOWANYCH UCHWALIŁA CAŁOŚĆ PROJEKTU RZĄDOWEGO O DEWALUACJI FRANKA 350 GŁOSAMI PRZECIWKO 221.**

Podział 221 deputowanych, którzy głosowali przeciwko ustawie monetarnej, według przynależności partyjnej, przedstawia się w sposób następujący:

53 deputowanych federacji republikańskiej, 6 deput. niezależnych unii republikańskiej i narodowej, 14 deput niezależnych republikanów, 31 deput. republikanów niezależnych i akcji społecznej, 4 deput. agrariuszy niezależnych, 13 deput. niezależnych akcji ludowej, 12 demokratów ludowych, 40 członków aljansu republikańskiego lewicy i radykałów niezależnych, 33 deput. niezależnej lewicy demokratycznej i radykalnej, 9 radykałów socjalnych, 2 deputowanych zbliżonych do radykałów, 4 członków partii ludowej francuskiej, na czele której stoi Doriot.

Za projektem rządowym głosowało **350 deputowanych**, 13 posłów było nieobecnych, 31 wstrzymało się od głosu. Ogółem głosowało 560 deputowanych. Większość absolutna wynosiła 286 głosów.

W SENACIE

Paryż, 29. 9. (PAT.) Dzisiaj rano **Senat odbył krótkie posiedzenie**, podczas którego min. finansów Vincent Auriol złożył w prezydium projekt ustawy monetarnej przyjętej przez izbę deputowanych. Na wniosek Caillaux, senat postanowił **wznowić swe obrady jutro rano**, by dać możność komisji finansowej senatu zbadania złożonych projektów.

Paryż, 29. 9. (PAT.) **Senacka komisja finansowa** przystąpiła do rozpatrzenia projektu ustawy monetarnej. Obrady toczą się pod przewodnictwem **Caillaux.** Oczekiwane są przemówienia premiera **Bluma** i ministra finansów **Vincent Auriola.** Sprawozdawca generalny **Gardey** złoży jutro rano projekt ustawy w senacie.

Wnosząc z rozmów, jakie toczą się w kuluarach, **tekst projektu ustawy przyjętej przez izbę, prawdopodobnie ulegnie poważniejszym zmianom podczas obrad komisji.**

* * *

Paryż 29. 9. (PAT). Nawiązując do wczorajszej debaty parlamentarnej nad ustawą dewaluacyjną, prasa wyciąga wniosek, **IŻ NOWY PARYTET FRANKA NIE BĘDZIE MIAŁ CHARAKTERU SZTYWNEGO, lecz odznaczać się będzie elastycznością t. zn. że waluta francuska nie będzie związana sztywno z określoną ilością złota, lecz będzie mogła podlegać wahaniom w stosunku do złota w zależności od kształtowania się kursów funta i dolara.**

W dziennikach popołudniowych pojawiła się dziś zapowiedź, iż nawet po uchwaleniu ustawy, **rząd nie będzie zmuszony ogłosić dekretu, ustalającego zawartość złota nowego franka,** lecz jedynie przy pomocy funduszu stabilizacyjnego w drodze faktycznej określi wartość początkową nowej waluty.

Po zdewaluowaniu franka Blum ma zaproponować światu

zniesienie ograniczeń importowych i kontroli dewiz

Londyn 29. 9. (PAT). Sprawozdawca dyplomatyczny „Daily Herald", znany publicysta angielski Ever donosi z Genewy, że jako **uzupełnienie przeprowadzonej dewaluacji premier Blum zamierza zaproponować powszechne złagodzenie zarządzeń wyjątkowych w dziedzinie restrykcyj importowych, kontyngentów i kontroli dewiz.**

Propozycję te delegacja francuska wysunie na komisji ekonomicznej zgromadzenia Ligi Narodów w czwartek i możliwe jest, że **premier Blum przybędzie do Genewy, aby propozycje te osobiście poprzeć.** Wniosek francuski zaproponować ma natychmiastową **naradę** lub może nawet **formalną konferencję** między tymi z najważniejszych krajów gospodarczych, które nie mając więcej potrzeby ochraniania swoich walut, gotowe są do dyskusji na temat takiego złagodzenia ograniczeń importowych.

„Pewnym jest, — pisze Ever — że delegacja brytyjska gorąco poprze taką propozycję. Eksperci delegacji brytyjskiej są już bardzo zajęci badaniem wszystkich szczegółów technicznych związanych z tego rodzaju polityką gospodarczą."

Aż do wyjaśnienia sytuacji

Wstrzymanie współpracy finansowej Polski z Francją

(x) Warszawa, 29. 9. (Tel. wł.) Jak nas informują ze źródeł miarodajnych, wyjazd do Francji przedstawicieli Ministerstwa Komunikacji i Ministerstwa Skarbu w sprawie zakończenia rozmów co do emisji **drugiej transzy pożyczki kolejowej,** został tymczasem wstrzymany.

Również ulegną zawieszeniu rokowania w sprawie **realizacji szczegółów porozumienia finansowego polsko-francuskiego osiągniętego ostatnio w Paryżu.**

Odroczenie tych rokowań okazało się konieczne do chwili ustalenia, w jakich rozmiarach zostanie zdewaluowany frank.

Czy Polska przystąpi

do porozumienia walutowego franka, dolara i funta?

(x) Warszawa, 29. 9. (Tel. wł.) Wprowadzenie w kwietniu r. b. **kontroli dewizowej** umożliwia nam spokojną obserwację ostatnich posunięć dewaluacyjnych Francji.

Jak nas informują ze źródeł miarodajnych, **decyzja co do przystąpienia Polski do porozumienia walutowego zostanie powzięta dopiero po ustaleniu szczegółów porozumienia trzech wielkich mocarstw.** Decyzja w tej sprawie nie będzie zupełnie uzależniona od zmiany naszej polityki finansowej.

Zarządzenia dewaluacyjne innych krajów nie mogą wpłynąć na zerwanie z dotychczasowym kierunkiem polskiej polityki finansowej.

Prace Rządu

przed otwarciem sesji Sejmu i Senatu

(x) Warszawa, 29. 9. (Tel. wł.) Do 15 października zostaną **zakończone prace nad przygotowaniem projektów dekretów.** M. in. znajdzie się wśród nich również **dekret o ulgach podatkowych dla inwestycyj przemysłowych.**

Po 15 października również będą opracowywane projekty ustaw, jakie mają być wniesione do Sejmu i Senatu.

Od 8 października zorganizowana będzie dla członków komisji inwestycyjnej Sejmu i Senatu 3-dniowa wycieczka, dla zapoznania się w terenie z potrzebami inwestycyjnymi kraju.

Aktualne zagadnienia świata pracy

tematem narad parlamentarnej grupy pracowniczej

(ch) **Warszawa, 29. 9.** (Tel. wł.) W dniu jutrzejszym i w czwartek od godz. 10 rano obradować będzie w gmachu Sejmu parlamentarna grupa pracy. Przedmiotem obrad grupy będą sprawy, związane ze sprecyzowaniem tez dotyczących aktualnych zagadnień świata pracy.

Pan Minister Świętosławski

wygłosi odczyt przez mikrofon Rozgłośni Pomorskiej

W czasie pobytu swego w Toruniu we wtorek, dnia 6 października 1936 r. pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Władysław Świętosławski wygłosi przez radio za pośrednictwem Rozgłośni Pomorskiej odczyt pod tytułem: „O znaczeniu Pomorza i Torunia w życiu kulturalnym Polski Odrodzonej".

Córka Marszałka Piłsudskiego

studentką rolnictwa

(x) Warszawa, 29. 9. (Tel. wł.) Do sekretariatu **Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie wpłynęło podanie o przyjęcie panny Wandy Piłsudskiej.**

Panna Piłsudska ma zamiar studiować **na wydziale rolnym SGGW.**

18-ty zjazd fizyków

Lwów 29. 9. (PAT). Dziś przed południem w auli Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie odbyło się uroczyste otwarcie **18-go zjazdu fizyków polskich.** Przewodnictwo zjazdu objął prof. Zakrzewski.

Hiszpański Zbaraż

Bohaterscy obrońcy Alcazaru opowiadają o pełnych grozy dniach oblężenia

Toledo 29. 9. (PAT). **Cały garnizon Alcazaru jest obecnie bezpieczny.**

W ciągu 2 miesięcy bohaterskiego oporu **OBLĘŻENI MIELI TYLKO 80 ZABITYCH.**

Kadeci, w rozmowie z korespondentem Havasa opowiadali, iż przetrwali tak długie oblężenie tylko dzięki temu, iż **W NOCY PRZEKRADALI SIĘ DO SKŁADÓW ZBOŻA** znajdujących się w pobliżu Alcazaru. Wielu z nich zostało zastrzelonych przez patrole wojsk rządowych podczas tych wycieczek..

EKSPLOZJA MINY założonej przez oblegające Alcazar wojska rządowe, nie pociągnęła za sobą ofiar, ponieważ pośród oblęganych było kilku inżynierów, którzy z dużą ścisłością określili miejsce zagrożone wybuchem. Przed eksplozją miny, obrońcy opuścili część Alcazaru, która w krótce po tym legła w gruzach.

WOJSKA RZĄDOWE STRACIŁY OKOŁO 1000 ZABITYCH. Miasto zostało zaatakowane z dwóch stron: od zachodu i od północy. O poszczególne gmachy jak szpital i koszary stoczono krwawe walki na bagnety. Samoloty rządowe ostrzeliwały powstańców z karabinów maszynowych, lecąc na wysokości 100 metrów. lecz nie zdołały powstrzymać natarcia. O zmierzchu wojska rządowe wycofały się w bezładnej ucieczce za rzekę Tag.

Jeden z rannych obrońców Alcazaru opowiedział korespondentowi Reutera O **CIERPIENIACH I PRZEJŚCIACH SWYCH 1900 TOWARZYSZY,** w tej liczbie **400 kobiet i dzieci,** obleganych w fortecy.

Kiedy dowiedzieliśmy się o wybuchu ruchu nacjonalistycznego w lipcu — oświadczył ranny kadet — zamknęliśmy się w Alcazarze wraz z naszymi przyjaciółmi i wszystkimi zwolennikami stronnictw prawicowych. faszystami, katolikami i całym garnizonem gwardii cywilnej w liczbie 600 żołnierzy. Najważniejszym zagadnieniem była **sprawa wyżywienia.** W pierwszych dniach oblężenia mieliśmy dosyć wody, ale w ciągu ostatnich 3 tygodni odczuwaliśmy dotkliwie jej brak i tylko nieznaczne jej ilości były codziennie wydzielane wszystkim oblężonym. Pożywienie nasze stanowił przede wszystkim **chleb czarny,** twardy jak kamień, **posiadaliśmy wszystkiego 250 worków mąki.** Jedliśmy **mięso koni i mułów, musieliśmy poświęcić wszystkie konie kawalerii i policji.**

Ze światem zewnętrznym utrzymywaliśmy **kontakt przez radio,** mogliśmy chwytać wszystkie wiadomości, nadawane przez Sewillę i komunikaty rządu madryckiego.

W ub. poniedziałek do Alcazaru wkroczyli pierwsi legioniści, którzy spędzili z nami noc w fortecy. Radość nasza nie znała granic. Entuzjazm, z jakim przyjęliśmy naszych wybawicieli, udzielił się całej ludności i wojskom, które wkroczyły do Toledo.

St. Jean de Luz 30. 9. (PAT). Z ogólnej liczby **750 obrońców Alcazaru,** było wszystkiego **300 zdolnych do walki** w chwili, gdy wojska powstańcze przybyły z odsieczą.

Przy zajęciu Toledo, w ręce oddziałów powstańczych dostało się **wiele materjału wojennego.** Oddziały powstańcze posunęły się już o parę kilometrów za Toledo, wzdłuż linii kolejowej, idącej do Madrytu.

Jak donoszą z Madrytu, przybywający z rozmaitych odcinków frontu ranni i chorzy, których umieszcza się w szpitalach stołecznych, są całkowicie izolowani, aby nie informować ludności o istotnem położeniu na froncie.

Zdjęcie nasze przedstawia rzut oka na Toledo i słynny Alcazar

Madryt przygotowuje się do oblężenia

Za 20 milionów pesetów zakupiono żywności

Madryt 29. 9. (PAT). Władze miejskie przystąpiły do gromadzenia zapasów **żywności w przewidywaniu możliwości oblężenia.** Rada miejska uchwaliła na ten cel niedawno kredyt w wysokości 20 miljonów pesetów. W ostatnich czasach zakupiono w różnych krajach artykuły żywnościowe na sumę 16 miljonów pesetów.

Do Gdyni wyjechał belgijski minister van Isacker

Warszawa 29. 9. (PAT). Dziś w godzinach rannych belgijski minister gospodarki narodowej **van Isacker** zwiedził miasto oraz zapoznał się z jego zabytkami.

O godz. 13-ej p. minister van Isacker w towarzystwie p. ministra Przemysłu i Handlu Romana przybył na Zamek, gdzie **został przyjęty na audiencji przez Pana Prezydenta R. P.**

O godz. 13.30 p. min van Isacker wziął udział w śniadaniu, wydanym z okazji jego pobytu przez związek izb przemysłowo-handlowych.

W czasie śniadania wygłosił przemówienie prezes izb przemysłowo-handlowych p. Klarner, który, scharakteryzował obecne stosunki gospodarcze polsko-belgijskie, oraz wskazał na poważne możliwości ich rozwoju w najbliższej przyszłości.

W odpowiedzi min. van Isacker w serdecznych słowach podziękował za przyjęcia, jakiego doznał w Polsce.

O godz. 16.30 belgijski minister gospodarki **van Isacker** przybył **na tereny Wystawy Przemysłu Metalurgicznego i Elektro technicznego,** gdzie zabawił do godz. 17.45. Min. van Isacker zwiedził wystawę, oprowadzany po wszystkich pawilonach, zatrzymując się dłużej przed bardziej interesującymi go stoiskami i wyrażając się z wielkim uznaniem o wystawionych eksponatach.

W godzinach wieczornych p. min. van Isacker był podejmowany obiadem przez prezesa izby handlowej polsko-belgijskiej.

O godz. 23.55 p. min. van Isacker w towarzystwie p. ministra Romana **wyjechał do Gdyni,** gdzie zabawi przez dzień jutrzejszy.

Stan wojenny w Palestynie

Londyn 29. 9. (PAT). **Dziennik urzędowy rządu brytyjskiego „London Gazette" ogłosił we wtorek wieczorem dekret królewski,** dotyczący ogłoszenia stanu wojennego w Palestynie. Dekret wchodzi **w życie z chwilą proklamowania go przez Wysokiego Komisarza Wielkiej Brytanii** w Jerozolimie, który podobno ogłosić ma zastosowanie dekretu już w środę.

Po hitlerowsku pozdrawiać sie będą pastorzy niemieccy

Berlin 29. 9. (PAT). Naczelna instancja kościoła ewangelickiego w Niemczech — wydział kościelny Rzeszy powzięła ostatnio uchwałę w sprawie obowiązku pozdrowienia hitlerowskiego dla duchownych. Stwierdzono, że pozdrowienie hitlerowskie obowiązuje duchownych ewangelickich również wtedy, gdy występują oni w szatach kościelnych.

Sport w Belgii pod opieką państwa

Bruksela 29. 9. (PAT). Na ostatnim posiedzeniu belgijskiej rady ministrów postanowiono **poddać sport belgijski pod bezpośrednią kontrolę państwa.** W najbliższych dniach rząd przedstawi izbom specjalną ustawę, której główne punkty są następujące: 1) we wszystkich sprawach, dotyczących sportu i wychowania fizycznego, miarodajna będzie opinia utworzonej **narodowej belgijskiej rady wychowania fizycznego i sportu;** 2) **subwencja państwa** dla związków sportowych podwyższona zostaje z 250.000 franków do 3 milionów franków rocznie. 3) do budżetu państwa wstawiona zostaje suma **50 milionów franków na budowę stadionów, boisk, pływalń** i innych urządzeń **sportowych;** 4) w Brukseli zostanie zbudowany specjalny **nowoczesny instytut wychowania fizycznego.**

Życie polityczne

Pan Wojewoda Raczkiewicz wysłał depeszę do Wojewy Grażyńskiego

Pan Wojewoda Pomorski, Władysław Raczkiewicz, z okazji dziesięciolecia urzędowania Pana Wojewody Śląskiego, dr. Michała Grażyńskiego, wysłał pod adresem Wojewody Grażyńskiego do Katowic depeszę okolicznościową.

Zarząd Koła Miast Pomorskich u p. Wojewody Raczkiewicza

Pan Wojewoda Pomorski, Władysław Raczkiewicz, w poniedziałek dnia 28 bm. przyjął:

Zarząd Koła Miast Pomorskich w składzie: prezydent miasta Grudziądza, p. Józef Włodek, jako prezes oraz burmistrzowie: Blokus w Brodnicy, Barwicki z Chełmży, Felski z Działdowa, Bolduan z Wejherowa i Stamirowski z Podgórza, którzy informowali Pana Wojewodę o aktualnych zagadnieniach samorządu miejskiego na Pomorzu.

Złagodzenie kary adwokat. Hofmokl-Ostrowskiemu

(x) **Warszawa,** 29. 9. (Tel. wł.) Dziś o godz. 12,40 w nocy zapadł wyrok w Sądzie Okręgowym w Warszawie w sprawie adwokata Zygmunta Hofmokl-Ostrowskiego, skazanego przez I. instancję na 3 miesiące aresztu i pozbawienie prawa praktyki na okres lat 10, za znieważenie Rządu w mowie obrończej.

O godz. 10 sąd udał się na naradę i w nocy ogłosił wyrok, mocą którego uznano winę adwokata Hofmokl-Ostrowskiego za udowodnioną, ale karę zmniejszono mu do 1 miesiąca aresztu, z pozbawieniem prawa wykonywania zawodu adwokackiego na okres 2 lat.

Diety poselskie na FON

(ch) **Warszawa,** 29. 9. (tel. wł.) Ksiądz dr. J. Lubelski złożył swe diety poselskie za październik na Fundusz Obrony Narodowej do dyspozycji komitetu w Krakowie.

Zmiany w sądownictwie

(ch) **Warszawa,** 29. 9. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy, dotychczasowy prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Rudnicki ma zostać prezesem Sądu Apelacyjnego w Warszawie, które to stanowisko zostało opróżnione po nominacji prezesa Orłowskiego pisarzem hipotecznym. Kandydatem na prezesa S. O. w Krakowie jest wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu Solicki.

Przed wyborami do Rady Miejskiej w Poznaniu

(ch) **Poznań,** 29. 9. (tel. wł.). Przygotowania do grudniowych wyborów do Rady Miejskiej posuwają się naprzód w szybkim tempie. W najbliższych dniach miasto zostanie podzielone na okręgi i obwody, a także mianowana zostanie główna komisja wyborcza. Spisy wyborców mają być ukończone do dnia 4 listopada, a listy kandydatów na radnych zgłoszone w terminie do 1. grudnia br.

Skazanie kupców-żydów

za demonstracyjne zamknięcie sklepów

(ch) **Warszawa** 29. 9. (tel. wł.). Sąd Okręgowy w Warszawie zatwierdził wyrok Sądu Starościńskiego, skazującego na szereg kar i grzywień około 100 żydów-kupców warszawskich, którzy dopuścili się demonstracji przeciwko wyrokowi sądowemu w sprawie o zajścia w Przytyku przez zamknięcie sklepów.

A kiedy u nas?

Na Polesiu już spadł śnieg

Brześć 29. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym w godzinach rannych w Brześciu i okolicy spadł **obfity śnieg,** który w wielu miejscach utrzymuje się dość długo.

I w Małopolsce

Przemyśl 29. 9. (PAT). Dziś w nocy na dużej przestrzeni między Przemyślem, Jarosławiem, Tarnowem i Rzeszowem oraz Samborem spadł obfity śnieg, który utrzymał się przez kilka godzin.

Kielce również pod śniegiem

Kielce 29. 9. (PAT). W kieleckim już od kilku dni nastąpiło znaczne obniżenie się temperatury. W nocy z poniedziałku na wtorek temperatura spadła do **0,5 st. poniżej zera** i spadł obfity śnieg, który pokrył dachy domów, place miejskie oraz okoliczne pola i łąki. Śnieg utrzymał się do godziny 9-ej rano, po czym stopniał pod wpływem padającego deszczu. W ciągu dnia temperatura wynosiła 3 st. Celsjusza, w południe zaś 6 st. Celsj. powyżej zera.

Toruń 29 września.

Lekcje i przykłady

Oczekiwane z pewnym zainteresowaniem wyniki łódzkich wyborów miejskich są już znane.

Do walki wyborczej — przy całkowitej neutralności władz, których ingerencja ograniczała się wyłącznie do zapewnienia bezpieczeństwa — stanęły zorganizowane, wyposażone w ogromne środki właściwie tylko dwa obozy polityczne: Stronnictwo Narodowe i socjalistyczno-komunistyczny blok. Inne ugrupowania tak chrześcijańskie jak i żydowskie, wobec rozbicia list i lokalnych warunków, z góry skazane były na niepowodzenie.

Przez długie tygodnie walczące obozy przygotowywały środki i organizowały z dużym rozmachem akcję agitacyjno-techniczną.

W starciu niedzielnym **Stronnictwo Narodowe poniosło wyraźną klęskę** tracąc swój stan posiadania, na rzecz socjalistów i komunistów.

Partyjna prasa „Stronnictwa Narodowego" tłumaczy i wyjaśnia porażkę różnymi względami jak: procentowym stosunkiem ludności polskiej do żydowskiej, biernym stanowiskiem władz itp., osładzając sobie gorzkie chwile tem, że „sanacja" znikła z rady miejskiej.

Nie to jest ważne i nie o to chodzi, jeśli mamy mówić o lekcji łódzkiej.

Sukcesy dotychczasowe Stronnictwa Narodowego na terenie Łodzi oparte były na dwu elementach:

a) d e m a g o g i i wśród łódzkiej biedy i nędzy;

b) a n t y ż y d o w s k i c h radykalnych hasłach.

Już w roku 1934 pisaliśmy, że **oparcie pracy na takich wyłącznie fundamentach**, może dać chwilowy sukces, może zjednać doraźnych zwolenników, ale **trwałego oparcia nigdy nie da** i władzy na stałe nie przysporzy.

Stronnictwo Narodowe upojone zwycięstwem w 1934 r., uzyskanym na tych właśnie kruchych podstawach — wprowadziwszy do rady miejskiej element agitacyjny, nieopanowany i niezrównoważony, na przestrzeni miesięcy osławionej „pracy" w radzie miejskiej, już wówczas właściwie przegrało.

Agitacją można żyć krótko tylko, **demagogia** w zarządzaniu miastem **musi skończyć się porażką** nie dziś to jutro, bo w tej dziedzinie każdy kto ma tylko odrobinę poczucia odpowiedzialności, musi u l e c l i c y t a c j i n i e o d p o w i e d z i a l n y c h c z y n n i k ó w k o m u n i s t y c z n y c h.

Taką wymowę ma dla nas lekcja łódzka, nie dziś po porażce Stronnictwa Narodowego, ale i wówczas, gdy surmy partyjne głosiły Polsce zwycięstwo.

* * *

Prasa opozycyjna zajmuje się od dłuższego czasu systematyczną „obróbką" s p o r a d y c z n y c h wypadków nadużyć w administracji państwowej, przedstawiając rzecz tak jakby c a ł a administracja opanowaną była przez elementy nieodpowiednie wręcz kryminalne i z patosem głosi:

> **„Trzeba w c a ł e j administracji przywrócić szacunek dla prawa i panowanie prawa. W t e d y ilość nadużyć spadnie do normalnego procentu: stanie się w y j ą t k i e m".** (Podkreślenia nasze — przyp. Red.).

I w tym wypadku — nie możemy się oprzeć wrażeniu, że nie interes publiczny, ale płytkie demagogiczne cele każą tak informować i alarmować opinię publiczną.

Nie jesteśmy powołani do obrony administracji, nie jeden raz podnosiliśmy takie czy inne usterki w funkcjonowaniu aparatu administracyjnego, zgadzamy się z tem, że tu i ówdzie popełniono nawet błędy w doborze ludzi, ale za **karygodną przesadę uważamy twierdzenie, że cała administracja państwowa nie szanuje prawa i nie rządzi się prawem, że nadużycia w administracji nie są właśnie** w y j ą t k a m i.

W okresie partyjnych rządów w Polsce widzieliśmy różne cuda i „wesołe budżety" i jaskrawe przykłady złośliwej grabieży grosza publicznego, jedna tylko była różnica między tem, co sporadycznie wydarza się dziś, a dość często wówczas, że dziś sprawcy bez względu na koligacje, pozycje społeczne idą przed sądy i ponoszą zasłużone kary a wówczas najczęściej legalizowano lub skrzętnie tuszowano tego rodzaju wyczyny. —

Dlatego właśnie Twardowski czy Wąs, to przykład uczciwego podchodzenia odpowiedzialnych za poziom i wartość administracji czynników do każdego przejawu nadużycia w aparacie państwowym.

Drogi polityki angielskiej

Rzym i Londyn

RZECZYWISTOŚĆ I KŁAM.

Każdemu obserwatorowi musiały się nasuwać wątpliwości co do polityki Wielkiej Brytanii. Wielu przepowiadało już koniec Imperium. Rzeczywistość zadaje kłam tym przepowiedniom i obawom.

W konflikcie abisyńskim Anglia rzeczywiście poniosła klęskę. Wynikła ona jednak nie ze słabości rządu brytyjskiego, ale ogólnego układu sił. **Rząd angielski nie mógł i nie chciał samodzielnie działać, a konstelacja międzynarodowa zawiodła. Nie sprawdziły się również opinie wojskowych fachowców angielskich o niemożliwości opanowania Abisynii.** Włosi dowiedli, że doskonałą organizacją i uporem można wiele zdziałać. Ale mimo wszystko sprawa abisyńska nie jest jeszcze załatwiona. Polityka Wielkiej Brytanii może i dlatego jest tak trudną do zrozumienia dla obcych, iż obliczona jest na bardzo daleką metę. Nie szuka tanich i łatwych sukcesów. Włosi mają Abisynię, ale nie pozbyli się bynajmniej trudności kolonialnych. Dopiero teraz rozpocznie się najtrudniejszy okres. Anglicy będą pilnie baczyć, by owoce zwycięstwa były gorzkie.

ANGIELSKIE SUROWCE, WŁOCHY I ABISYNIA.

Dla Włochów Abisynia posiada znaczenie jako teren kolonizacyjny, może im dać niektóre surowce, Anglii te zagadnienia zupełnie nie interesują. Antagonizm wobec Włoch leży na innej płaszczyźnie. Imperium brytyjskie obawia się o swoje drogi do Indyj, o Bliski Wschód. Niechby Włochy chciały tylko eksploatować Abisynię, nie natrafiłyby na trudności, ale dalekowzroczni wyspiarze widzą inne niebezpieczeństwa.

Cały wysiłek angielski skierowany jest na okrążenie Włoch na morzu Śródziemnym. Rząd angielski nie wahał się użyć swojego monarchy dla spełnienia ważnych zadań politycznych. Podróż króla Edwarda była nawskroś polityczna. Miała ona na celu umocnienie wpływów W. Brytanii w państwach morza Śródziemnego. W ślad za królem wyjechał pierwszy lord admiralicji, sir Hoare. Badał stan angielskich baz morskich na żywotnych dla imperium drogach morskich. **Widzimy więc, że wbrew niektórym poglądom, Anglia bynajmniej nie próżnuje. I, jak można było stwierdzić na ostatnim przykładzie genewskim, sprawa abisyńska nie przestała istnieć. I to jest pewne: że jeśli nawet przestanie istnieć jako problem międzynarodowy, pozostanie jako przeszkoda dzieląca Włochy i Anglię.**

EGIPT.

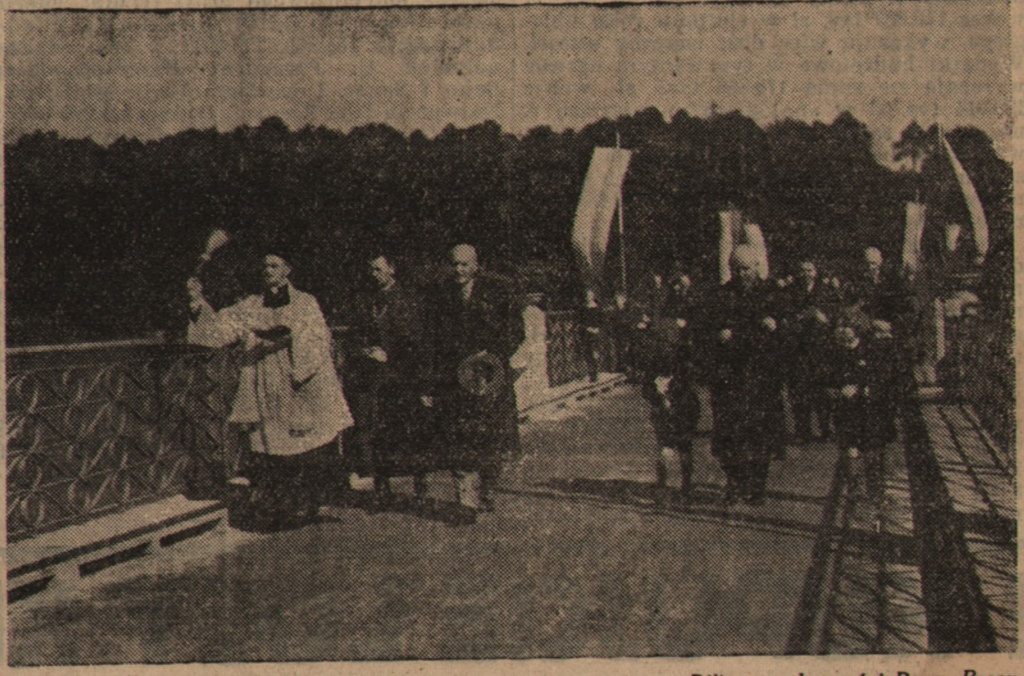
A teraz sprawa Egiptu. I tutaj trzeba stwierdzić na samym wstępie, że stanowisko zajęte przez Anglię wobec konfliktu włosko-abisyńskiego znalazło uznanie w Egipcie. Wojna włosko-abisyńska umożliwiła obecne porozumienie, które bynajmniej nie oznacza przegranej Anglii, ale wręcz przeciwnie jest dużym zwycięstwem, jest zmianą metod rządzenia Egiptem, bardzo wygodną dla imperium. W. Brytania uzyskała w układzie egipskim wszystko, co ma dla niej znaczenie. **Kanał Suezki będzie dobrze strzeżony, sprawy finansowe i eksportowe zostały załatwione ku obopólnemu zadowoleniu.**

PALESTYNA.

Pozostaje sprawa palestyńska. Nie ulega wątpliwości, że władze mandatowe nie oceniły w pierwszej chwili rozmiarów akcji arabskiej i wprowadziły w błąd metropolię. Ale ostrożności angielskiej nie należy tłumaczyć słabością. Znaną jest cierpliwość Anglików. Mój Boże, czy gdziekolwiek indziej mogłoby istnieć w jego obecnej formie zagadnienie irlandzkie?... W Anglii jednak nie przejmują się tym. I odnośnie do rozruchów arabskich władze angielskie liczyły, że z czasem nastąpi spokój. W miarę jednak ich trwania opinia angielska zrobiła się nerwową, ale nie rząd, gdyż ten nie rozpatruje tej sprawy oddzielnie. Jest to jeden z bardzo ważnych odcinków polityki Bliskiego Wschodu.

Opinia angielska nie ukrywa bynajmniej, że w rozruchach arabskich maczają inni palce. Ci, którzy mają sprzeczne z W. Brytanią interesy na tymże odcinku. Władze angielskie nie chciały siłą zdławić ruchu powstańczego. Nie tylko ze względów humanitarnych, ale ze względu na muzułmanów, mieszkających w imperium. Co więc zrobiła Anglia? Dławiła niezbyt energicznie powstanie, ale za to rozpoczęła wielką akcję celem porozumienia się z pozapalestyńskimi muzułmanami i Arabami. Chodziło o pozyskanie tamtych, o wykazanie, że taktyka Arabów palestyńskich jest błędną i szkodliwą, że kierowana jest cudzymi rękami. Anglia musiała w pierwszym rzędzie zneutralizować wielkie masy pozapalestyńskich muzułmanów. I znowu sukces. W ostatnim tygodniu udało się to i teraz już nic nie stoi na drodze do zaprowadzenia stanu wyjątkowego na terenach objętych powstaniem. **Największy autorytet świata arabskiego, król Ibn-Saud, potępił powstańców i oświadczył, że dopóki będą uprawiać teror, nie będzie odgrywać roli pośrednika wobec rządu brytyjskiego. A trzeba pamiętać, że Ibn Saud nie należy do wasalów, że nie jest to mały królik afrykański, ale najciekawsza i najpotężniejsza postać świata muzułmańskiego.**

Nowy most na Pilicy

W Spale odbyła się uroczystość poświęcenia nowego mostu na Pilicy w obecności Pana Prezydenta Rzplitej i Jego Małżonki. Aktu poświęcenia mostu dokonał po nabożeństwie odprawionym w kaplicy rezydencji spalskiej kapelan przyboczny Pana Prezydenta ks. dziekan Humpola. Zdjęcie nasze przedstawia moment poświęcenia mostu przez ks. Humpolę. Pan Prezydent Rzplitej wraz ze świtą przechodzi wzdłuż mostu.

Ziemia z Syberii

na kopiec Marszałka J. Piłsudskiego

Warszawa, 27. 9. (PAT.) Dziś o godz. 12-tej w sali kolumnowej Ratusza odbyła się **uroczystość przekazania Związkowi Sybiraków** przez mjr. **Mieczysława Lepeckiego** ziemi pobranej przez niego z miejsca zesłania Marszałka Piłsudskiego, miejsc zesłania Polaków z okresu walk o niepodległość oraz z pobojowisk b. 5-tej Dyw. Syberyjskiej.

W uroczystości wzięli licznie udział członkowie Związku Sybiraków. Przy podium ustawiły się poczty sztandarowe organizacyj b. wojskowych.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa Związku nacz. Suchenka-Sucheckiego, mjr. Lepecki wygłosił **odczyt o swej podróży po Syberii.**

Po odczycie **mjr. Lepecki przekazał pobraną ziemię Związkowi Sybiraków.** Ziemia została złożona do artystycznie wykonanej urny i przewieziona będzie na **Sowiniec.**

Sesja Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie

W październiku rb. odbędą się w Genewie dwie kolejne sesje Międzynarodowej Konferencji Pracy, poświęcone zagadnieniom pracy marynarzy. Na pierwszej z tych sesji rozpatrzone będą sprawy czasu pracy, urlopów oraz ochrony marynarzy na wypadek choroby, na drugiej zaś — sprawa podniesienia minimum wieku młodocianych, pracujących w marynarce handlowej, z 14 lat, przewidzianych w dotychczasowej konwencji, na lat 15.

Na sesje Międzynarodowej Konferencji Pracy uda się do Genewy w pierwszych dniach października delegacja polska, złożona z przedstawicieli rządu, pracodawców i pracowników.

Ruch niemiecki w Czechosłowacji

Masowe zebrania Niemców sudeckich

W ubiegłą niedzielę pod pokrywką „dożynek" urządzili Niemcy w całym kraju sudeckim liczne masówki. W niektórych miastach stawiło się po 30.000 — 40.000 Niemców. W Schoenhengst, w północnych Morawach, przemawiał wódz Henlein. Powiedział on m. in.:

„Nie należy się łudzić, że nasza wola jest mniej odporna i zacięta, niż naszego przeciwnika, który oczekuje naszego rozpadnięcia się. Lecz my mamy nerwy i mamy czas. My jesteśmy zapatrywania, że dla państwa, które składa się z tylu narodów, jest najlepiej, gdy każdy naród ma możność tak się rozwijać, aby odczuwał, że to jest jego ojczyzna. My domagamy się dla nas, Niemców, tych samych praw, które przyznajemy Czechom. Chcemy dać państwu to, co się państwu należy, lecz państwo musi nam dać to, co należy się naszemu narodowi. Celem naszej walki jest nie tylko wola, aby nam chwilowo było lepiej, lecz aby nasza ojczyzna **po wieki pozostała niemiecka".**

Sfery gospodarcze wobec dewaluacji franków

Wydarzenia monetarne w krajach t. zw. bloku złotego są w dalszym ciągu przedmiotem ożywionych komentarzy.

W sferach giełdowo - finansowych podkreślano, że Polska na skutek wprowadzenia w końcu kwietnia rb. ograniczeń dewizowych posiada odmienny system finansowo-gospodarczy w porównaniu z krajami, które w ślad za Francją zmuszone były do obniżenia parytetu swych walut. System ten — jak wiadomo — opiera się między innymi na zakazie prywatnego handlu złotem oraz na zakazie wywozu złota, walut i kapitałów zagranicznych. Sprawia to, że **Polska nie potrzebuje wprowadzać zmian w zasadniczej linii swej polityki finansowo-gospodarczej,** jak to uczyniła Szwajcaria i Holandia, i ze spokojem oczekiwać może rozwoju wydarzeń monetarnych.

W sferach giełdowych podkreślano, że **należności polskie we Francji są niewielkie, a więc gospodarka nasza nie poniesie na skutek dewaluacji franka na ogół strat.** Natomiast Polska jest dłużnikiem Francji i krajów dewaluujących swe waluty w ślad za nią. Francuskie kapitały zaangażowane są w naszej bankowości oraz w niektórych gałęziach przemysłowych. Nieznane są jeszcze wprawdzie ostateczne decyzje Francji co do klauzuli regulowania zobowiązań zagranicznych w stosunku do Francji, należy jednak przypuszczać, że **będą one prawdopodobnie regulowane według obniżonego kursu franka.** Tak zresztą uczyniły w swoim czasie Anglia i Stany Zjednoczone. **Polska więc, jako dłużnik krajów dewaluujących pieniądze, odnieść może pewne korzyści.**

Po dewaluacji walut frankowych, mogą zajść pewne zmiany w położeniu polskiego eksportu, jednak nie należy przypuszczać, aby eksport ten mógł ponieść większe straty, gdyż polskie artykuły eksportowe w nielicznych tylko wypadkach konkurują z eksportowymi artykułami krajów obecnej dewaluacji.

Jeśli chodzi o eksport polski do Francji, to składa się on głównie poza węglem i drzewem z artykułów rolnych. Wobec spodziewanej zwyżki cen artykułów żywnościowych na rynku francuskim, wydaje się, że polski eksport rolny nie powinien ponieść strat we Francji.

W komentarzach do wytworzonej sytuacji w sferach gospodarczych podkreślano, że **zniżka kursu franka francuskiego i szwajcarskiego posiada dla naszego życia gospodarczego daleko mniejszą doniosłość, niż przeprowadzona w swoim czasie dewaluacja funta bądź dolara,** nie może więc być mowy o ujemnych repercursjach dewaluacji walut frankowych na nasze życie gospodarcze.

Rozwój sytuacji we Francji zależyć będzie przede wszystkim od ostatecznych uchwał parlamentu i od tego, czy rząd potrafi zapanować nad wewnętrznym poziomem cen. Sprawy te nie przedstawiają się dotychczas jeszcze jasno. Również nie wiadomo jeszcze, jaka będzie ostateczna relacja wzajemna trzech walut dolara, funta i franka francuskiego i czy funt angielski obniżony zostanie do poziomu zniżki dolara, który zdewaluowany został o 40 proc., a funt angielski o niecałe **38 proc.**

Znaczny wzrost wpływów budżetowych w sierpniu

Dochody budżetowe w sierpniu roku bieżącego wyniosły ogółem 167.820 tys. zł wobec 149.929 tys. zł w sierpniu roku ubiegłego, wykazują więc dość znaczny wzrost. Wydatki budżetowe w tym samym okresie wyrażają się sumą 170.806 tys. zł wobec 179.614 tys. zł w analogicznym miesiącu r. ub., uległy zatem zmniejszeniu. Nadwyżka wydatków nad dochodami wyrażała się w sierpniu rb. sumą 2.986 tys. zł, wobec znacznie większego deficytu w sumie 29.685 tys. zł w sierpniu 1935 r.

Poszczególne główniejsze pozycje dochodów i wydatków państwowych w sierpniu rb. przedstawiają się w tysiącach złotych następująco (w nawiasach cyfry z analogicznego okresu 1935 r.): dochody: administracja 108.259 (93.869), w tym dochody skarbowe z podatków i opłat 92.249 (76.641), inne dochody administracyjne 16.010 (17.228), wpłata do skarbu państwa z przedsiębiorstw 6.455 (3.109), w tym z Lasów Państwowych 3.000 (2.000), z poczty, telegrafu i telefonu 3.000 (1.00), wpłaty do skarbu państwa z monopoli 53.106 (52.951), w tym z monopolu solnego 3.500 (1.201), tytoniowego 27.562 (30.231), spirytusowego 20.544 (17.019), loterii państwowej 1.500 (1.500); wydatki: administracja 164.341 (178.807), w tym władze naczelne tj. Prezydent Rzeczypospolitej Sejm i Senat, Prezydjum Rady Ministrów, Najwyższa Izba Kontroli Państwa 1.237 (939), Ministerstwo Spraw Zagranicznych 2.919 (2.867), Ministerstwo Spraw Wojskowych 57.223 (63.062), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych 16.295 (16.815), Ministerstwo Skarbu 9.593 (10.817), Ministerstwo Sprawiedliwości 6.768 (6.843), Ministerstwo Przemysłu i Handlu 3.178 (4.314), Ministerstwo Komunikacji 2.533 (2.934), Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych 2.645 (3.948), Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 25.894 (23.099), Ministerstwo Opieki Społecznej 3.164 (4.070), Ministerstwo Poczt i Telegrafów 133 (112), emerytury 14.445 (13.732), renty inwalidzkie i pensje 7.998 (8.564), obsługa długów państwowych 10.316 (16.691), dopłata Skarbu Państwa do przedsiębiorstw 6.465 (807).

GŁOSY I ODGŁOSY

Młodzież polska na wschód

„Polska Zbrojna" zamieszcza wywiad z p. ministrem Spraw Wojsk. gen. Kasprzyckim, jako przewodniczącym Komisji Naukowych Badań Ziem Wschodnich, na temat prac i zadań tej komisji. Rozważania te, kończą się następującym wskazaniem:

„Praca na wschodzie jest zadaniem całego narodu, lecz przedewszystkiem jest zadaniem młodzieży. My, ludzie pokolenia, które pod wodzą Józefa Piłsudskiego wywalczyło Ojczyznę, zejdziemy z pola. Przed nadchodzącym pokoleniem stoi równie wielka misja dziejowa — urządzenia Polski, konsolidacji wewnętrznej państwa, powiązania dzielnic przez podniesienie ich do jednego poziomu. Na wschodzie, najbardziej zaniedbanym, najwięcej jest do roboty.

Komisja Naukowych Badań Ziem Wschodnich rozpoznaje, mówiąc językiem wojskowym, teren, na którym młode pokolenie musi poprowadzić zdecydowaną ofensywę, boć przecież nie będzie silnej Polski bez silnego polskiego wschodu.

Mówi się o wielkich hasłach — oto jedno z największych i najważniejszych dla młodzieży: — Iść na wschód i dokonać tam najszlachetniejszego podboju duchowego. Musi zginąć uprzedzenie z czasów rosyjskich, że pobyt na wschodzie jest jakimś nieledwie zesłaniem. Przeciwnie, jest to kraj, gdzie powinni dążyć ludzie o duszy pionierskiej, z inicjatywą, żeby budować potęgę państwa, budować ją dla siebie, dla swojej przyszłości.

Tylko zorganizowanie, kulturalne i gospodarcze podniesienie ziem wschodnich sprawi, że staną się one składową siły Rzeczypospolitej.

Taka jest wielka misja nadchodzącego pokolenia."

W trosce o oświatę

Na konieczność energiczniejszego tempa likwidacji analfabetyzmu zwraca uwagę **„Kurjer Poranny":**

„Wedle obliczeń, przeprowadzonych przez Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, zadania, jakie przed Polską piętrzą się w tej dziedzinie, są wręcz kolosalne. Ażeby, mianowicie, zaspokoić potrzeby budowlane szkolnictwa powszechnego, należałoby w ciągu lat 15 oddawać do użytku szkolnego rocznie 3 tysiące izb lekcyjnych. Tylko przy takim tempie budowy zdołamy pomieścić w szkole nie tylko około miliona dzieci w wieku szkolnym, obecnie pozostających poza progiem oświaty, ale i coroczny przyrost dzieci, ujawniający się w Polsce — chwała Bogu — z niesłabnącą żywotnością.

Jakże to wysokie a nieodzowne tempo osiągnąć? Jak podążyć za tym najszlachetniejszym głosem mas polskich, który jest wołaniem o światło dla umysłów dziatwy? Tu pora stwierdzić, że motorem a jednocześnie i kołem rozpędowym w akcji budownictwa szkolnego jest to właśnie Towarzystwo, na które powołaliśmy się już wyżej. Ono, które tak bacznie rejestruje zaległości nasze w zakresie pracy oświatowej, jest także potężną dźwignią zbiorową w walce z tymi zaległościami. Plon jego działalności, jakkolwiek wciąż jeszcze niedostateczny, jest przecież imponujący.

Wyniki działalności Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych zależą i — oczywiście — zależeć będą od środków, jakimi ono rozporządza, t. j. od środków, które zdoła zgromadzić dzięki ofiarności swych członków i przyjaciół w szerokich, oby jak najszerszych kołach społeczeństwa. Do ofiarności tych kół, a raczej do ich obywatelskiego poczucia obowiązku, zwraca się Towarzystwo corocznie, w pierwszym tygodniu października, z wezwaniem do zasilenia swych zasobów finansowych oraz pomnożenia zastępu swych członków. Z wezwaniem tym staje ono przed społeczeństwem i teraz, u progu roku szkolnego. Pierwszy tydzień najbliższego miesiąca (2—8 października) upłynie więc pod hasłem: budujmy szkoły! Będzie tygodniem werbunku i kwesty na rzecz oświaty powszechnej. Oby stał się tygodniem urodzaju!

Stopień udziału, jaki różne sfery społeczne wezmą w zasileniu tego urodzaju, będzie jednocześnie najwymowniejszym sprawdzianem ich rzeczywistego, bo czynnego stosunku do potrzeb i dążeń chłopa. Wieś bowiem chłopska jest tym terenem, który Towarzystwo ma w swej szczególnej, najwydatniejszej opiece.

Domagamy się równych praw dla szkół polskich Macierzy Szkolnej i senackich!

Okólniki Komisji Dewizowej

Zainteresowane osoby i Zrzeszenia gospodarcze, które pragną się obeznać z obowiązującemi przepisami dewizowemi, mogą zaabonować w dowolnej ilości okólniki Komisji Dewizowej za opłatą zł 6 półrocznie, począwszy od 1 października 1936 r. za jeden egzemplarz. Dotyczy to również tych instytucyj, które otrzymują jeden egzemplarz bezpłatnie, a które pragną otrzymywać większą ilość egzemplarzy.

Abonament należy wpłacać z góry półrocznie na konto czekowe Biura Komisji Dewizowej w PKO Warszawa Nr. 30233 podając na odcinku blankietu nadawczego cel przekazu i ilość egzemplarzy.

Egzemplarze okólników wydanych przed dniem 1 października można nabywać za opłata w kwocie zł 0,25 za sztukę. Zapotrzebowanie na te okólniki przyjmuje Biuro Komisji Dewizowej w Warszawie ul. Wierzbowa 11 tylko do 15 paźdz. br.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 29 września 1939 r.

Dewizy

Belgja 89,55—89,73—89,37; Berlin 212,78—211,94; Gdańsk 100,20—99,80; Kopenhaga 117,05—117,34—116,76; Londyn 26,23—26,30—26,16; Nowy Jork czeki 5,32½—5,30; Nowy Jork kabel 5,31 3/8—5,32 5/8—5,30 1/8; Oslo 131,98—131,32; Sztokholm 135,15—135,48 do 134,82; Wiedeń 99,20—98,80; Helsinki 11,59—11,53; Montreal 5,31—5,28½.

Tendencja: słabsza.

Amsterdam, Paryż, Praga, Zurych — nie są notowane.

Waluty

Belgi belg. 89,73—89,30; dolary amer. 5,31½—5,28½; dolary kanad. 5,30½—5,27½; funty ang. 26,30 do 26,14; guldeny gd. 100,20—99,80; korony duńskie 117,34—116,50; korony norweskie 131,98—131,00; korony szwedzkie 135,48—134,50; marki fińskie 11,59—11,30; marki niem. 138,00—133,00; szylingi austrj 99,00—98,00; marki niem. srebrne 149,00—144,00.

Akcje

Bank Polski 103,50—104,00; Cukier 27,25; Węgiel 15,50—15,25; Lilpop 13,50—13,75—13,50; Starachowice 36,00—36,50—35,25.

Tendencja słabsza.

Papiery wartościowe

3 proc. poż. inwestycyjna I em. 61,75, serje 76,00; II em. 62,75, serje 77,00; 5 proc. poż. konwersyjna 50,50; 6 proc. poż. dolarowa 67,50—68,00; 4 proc. premj. poż. dolar. 45,50; 7 proc. poż. stabilizacyjna 46,00—46,00 (ost. drobne); 4 i pół proc. listy zast. ziemskie serja 5 45,00—44,75; 5 proc.; 5 proc. Warszawy stare 53,25, nowe 53,50—53,25—53,50; 6 proc. obl. Warszawy 8 i 9 em. 51,75.

Tendencja: dla pożyczek niejednolita, dla listów słabsza.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 29 września 1939 r.

Ceny transakcyjne: żyto 30 ton 18,20; ceny orjentacyjne: wszystkie usposobienia spokojne; ziemniaki jadalne 2,40—2,80; reszta bez zmiany. Ogólne usposobienie spokojne. Obroty: żyta 2.143, pszenicy 392, jęczmienia 225, owsa 60.

Uwaga: ziemniaki żółtomięsne ponad notowania.

Dziewczęta na sprzedaż

Gejsze z Joszivary - Śmierć 3.000 gejsz

W Japonii od wielu lat rodzi się za dużo dziewcząt. Przychodzi przełomowy rok 1590. Ojcowie, nie mogąc wyżywić licznych rodzin, prowadzą młode dziewczęta do miast, gdzie sprzedają je tak, jak zwierzęta. Tysiące dziewcząt pędzi się z targu na targ. Dostają jeść tylko tyle, aby nie zmarły z głodu. Ceny za nie były bardzo niskie. Niewolnice japońskie są tanie, bo jest ich dużo.

Rok 1616. Ze wszystkich stron Japonii zaczęły napływać skargi i żale. Rodzice, którzy szybko wydali zarobione pieniądze za sprzedaż córek, rozpaczając, zaczęli się domagać wystąpienia przeciwko uwodzicielom oraz porywaczom dziewcząt. **Rządził wówczas jeden ze znakomitych władców, Soji Jinzajemon. Zdawał on sobie sprawę, że gdy nie wystąpi przeciwko tym zwyczajom, Japonii grozi zupełne zdziczenie obyczajów. Policja państwowa otrzymała więc rozkaz surowego karania uwodzicieli oraz z walczania niewolnictwa. Setki dziewcząt uwolniono, lecz co miały one począć ze sobą.**

Rok 1618. Chcąc umożliwić jako tako życie tym dziewczętom, Jinzajemon przeznaczył dla nich 7 ha terenu w pobliżu Tokio. **Tak narodziła się słynna Joszivara.** Na podarowanej ziemi bowiem rosła trzcina. „Joszivara" — „pole trzcinowe". Stąd właśnie nazwa. Trzcinę wycięto i pobudowano tam kilkaset lekkich domków, takich samych, jakie stoją tam do dziś dnia.

Rok 1850. W ciągu stuleci zaszła olbrzymia zmiana w Joszivarze. To już nie zbiedzone, wyzyskiwane, zniszczone cienie. To nie mieszkanki biednych chat. **To — eleganckie, dobrze się prezentujące, chytre i dumne damy. Piękne i młode. Joszivara staje się środowiskiem wysokiej kultury duchowej. Tu prowadzą dysputy najwybitniejsi politycy. Tu czerpią tematy do swoich utworów poeci, pisarze, muzycy. W Joszivarze zbiegają się sieci wszystkich intryg politycznych, plotek, tam powstają plany i rodzą się postanowienia. A wszystko to w cieniu jedwabnych zasłon, mat, poruszanych delikatnymi palcami przebiegłych gejsz. Z tego, co słyszały i widziały, umiały zawsze wywnioskować, jak się zachować, jak postąpić.** Nic dziwnego, że musiały być wpływowe. Niejedna z gejsz zostaje wykupiona z Joszivary i staje się małżonką najznakomitszych mężów stanu czy potentatów handlowych ówczesnej Japonii.

I nikt temu się nie dziwi. Uchodzi to za dobre i za mądre. Niejeden też samuraj traci tam swe życie. Ale też i na niejedno życie rodzi się w Joszivarze zamach. Tam też mają początek wszystkie spiski, przeciwko władzy państwowej.

Rok 1923. Japonia zmodernizowana. Wiek elektryczności, radia, setki wynalazków. Joszivara się zmienia. Są już jednak tam dwa rodzaje mieszkanek. Bogate, a nadal wpływowe gejsze, wprawdzie już nie w tych rozmiarach, co w ubiegłym stuleciu — i biedne, zupełnie nowoczesne prostytutki, demoralizowane nową cywilizacją, która wtargnęła do Japonii. Japonię nawiedza straszne trzęsienie ziemi. Lekkie domki Joszivary padają pastwą płomieni. Jęki ginących dziewcząt oraz ich krzyki i wycia dochodzą aż do Tokio. Ratunku nie ma. Nawet dla tych, co skoczyły do studzien. Od żaru woda się zagotowała, a śmierć tych, które skoczyły do ukropu, była straszna. W olbrzymich męczarniach zginęło przeszło 3.000 gejsz.

Rok 1926. Joszivara została odbudowana. Lecz śmierć 3.000 dziewcząt wstrząsnęła Japonią. Umożliwiono wydostanie się z Joszivary. Wydane zostały odpowiednie zarządzenia, pozwalające na spłatę zaciągniętych długów przez rodziców za „sprzedaż" córki, a tym samym i wydostanie się z Joszivary. Lecz nie ustał jednak dopływ do Joszivary dziewcząt z całej Japonii. Powstawały dalej szkoły dla gejsz. Uczyły się języków, tańca, muzyki. Lecz pozostawały gejszami.

Rok 1936. Joszivara, wyrokiem władzy, ma zniknąć całkowicie. Likwidacja ma nastąpić w ciągu trzech lat.

Powszechnie się jednak twierdzi: Japończycy się nie martwią. Gejsza przeżyje Joszivarę.

Najstarsza kobieta świata

Wiele zainteresowania budził zawsze każdy najstarszy mężczyzna na świecie, najstarszymi kobietami interesowano się mniej. Obecnie „odkryto" najstarszą kobietę na świecie. Żyje ona w Johannesburg, w Południowej Afryce. **Liczy 130 lat, nazywa się Anna Louw. Jest jedynie żyjącą kobietą, która wzięła udział w wyprawie Boerów do Transvaalu w r. 1838.** Był to pierwszy wypadek osiągnięcia tych stron przez Boerów w ich krytych worach. Mała Anna była córką kolorowych rodziców i mieszkała w Kapsztadzie, jako mała niewolnica. Przyłączyła się do wyprawy boerskiej, przeżyła pierwsze chwile wolnego państwa, a bohatera Burów — Krügera, pamiętała jako 12-letniego chłopca.

Miesiąc kozy za zabójstwo kota

Opieka nad zwierzętami w Anglii postawiona jest na niezwykle wysokim poziomie. Ochrona zwierząt jest tam o wiele troskliwsza i czujniejsza, niż w innych krajach Europy. Przykładem może tu służyć zapadły niedawno wyrok w jednym z sądów londyńskich.

Niejaki Mac Ervine posiadał pod Londynem rozległy ogród, który otaczał troskliwą opieką.

Pewnego dnia zauważył, że kwiaty jednego z klombów były zniszczone. Mac Ervin postanowił przychwycić szkodnika. Zaczaił się wczesnym rankiem w ogrodzie i po upływie kilku godzin ujrzał grasującego po kwietnikach kota, który należał do sąsiada.

Gdy kot zbliżył się do Mac Ervina, ten zadał mu kilka śmiertelnych ciosów nożem.

Świadkiem tego barbarzyństwa był przygodny przechodzień.

Mac Ervine zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem okrucieństwa.

Sąd skazał mordercę kota na miesiąc więzienia, bez zamiany na grzywnę i bez zawieszenia.

Wesoły burmistrz

Gmina Southall w Anglii podniesiona została do rzędu miast. Z tej racji odbył się wielki festyn ludowy. Burmistrz w swej todze również zabawiał się na karuzelach

„King George V"

Anglicy budują siostrzany statek „Queen Mary"

Hamburg, 29. 9. (PAT). W listopadzie rb. podjęte zostaną prace w stoczni Browns, Clydebank nad **siostrzanym statkiem „Queen Mary", który otrzyma nazwę „King George 5"** dla uczczenia zmarłego króla angielskiego.

Ukraińcy pobili polskich kupców

W dwu miejscowościach pow. sokalskiego — w Tartakowie oraz Zawiszni, zaszły wypadki ciężkiego pobicia polskich straganiarzy, którzy przybyli na odpusty, odbywające się tam, przez młodych Ukraińców. W Tartakowie zniszczyli oni doszczętnie 7 straganów. Dwie osoby, ciężko pobite, zostały przewiezione do szpitala w Sokalu.

Ze sportu

Śląsk — Pomorze

Międzyokręgowe zawody lekkoatletyczne

W niedzielę, dnia 4 października br. odbędą się w Toruniu na boisku miejskim ciekawe zawody lekko-atletyczne między reprezentacjami dwóch okręgów: Śląsk—Pomorze. Spotkanie to ze względu na start czołowych zawodników tak Śląska jak i Pomorza, zapowiada się nader ciekawie, tym bardziej, że przewidywany jest m. in. start **Nojego,** naszego mistrza na 5 km, **Klemczaka** (A. Z. S. Poznań) — mistrza Poznania w skoku o tyczce i innych.

Poniżej podajemy składy obu reprezentacyj:

Śląsk:

100 m — Zawierucha, Müller.
400 m — Krawczyk, Danielak,
1500 m — Konkol, Stokłosiński.
5000 m — Gwóźdź, Hartlik.
110 płotki — **Sznajder,** Dyka.
4×100 m — Zawierucha, Dyka, Müller, Hajduk.
4×400 m — Krawczyk, Danielak, Hajduk, Dyka.
Skok wdal — Chmiel J., Dyka.
Skok wzwyż — Chmiel W., Kremeke.
Skok o tyczce — Sznajder, Mucha.
Kula — Prąski, Kozubek.
Dysk — Praski, Kozubek.
Oszczep — Dyka, Żyłka.

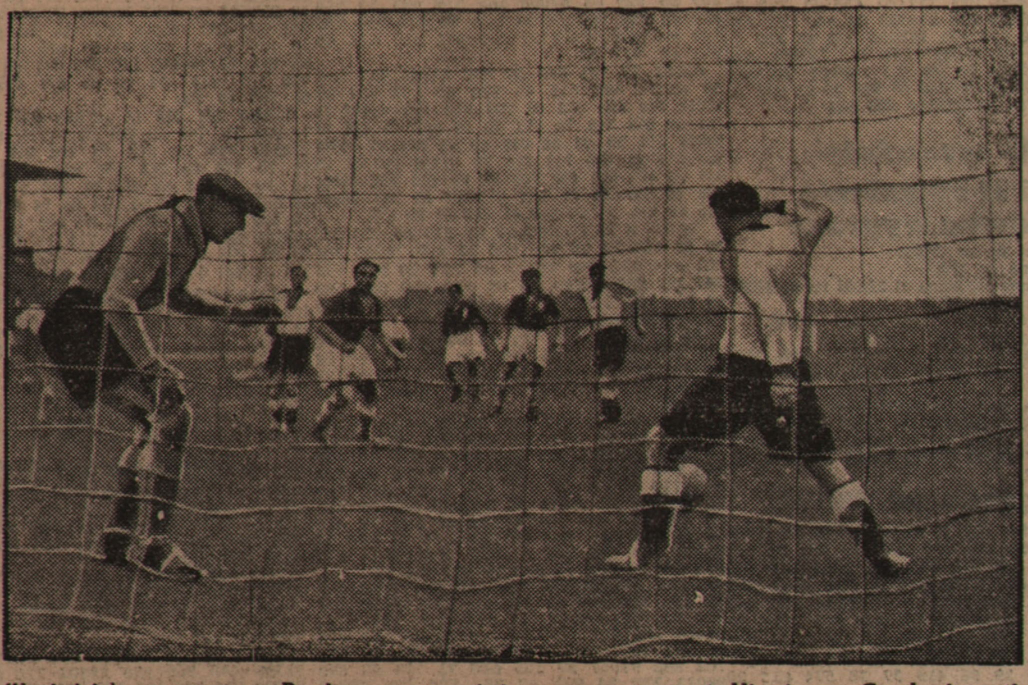
Pomorze.

100 m — Kocon, Bociek.
400 m — Kocon, Tietze.
1500 m — Wojdecki, Nowak.
5000 m — Nowak, Szymański.
110 płotki — Kulecki, Bociek
4×100 — Kocon, Bociek, Rusinek, Balcerowiak.
4×400 — Tietze, Kocon, Hocheisel, Neubauer.
Skok wdal — Bociek, Balcerowiak.
Skok wzwyż — Kalinowski, Mathea.
Skok o tyczce — Kalinowski, Zakrzewski.
Kula — Eipert, Zieliński.
Dysk — Mikrut Franciszek, Zieliński.
Oszczep — Mikrut Franciszek, Kalinowski.

Jak widzimy, oba okręgi wystawiają swe najsilniejsze składy. Przypominamy, że zeszłoroczne spotkanie wygrał u siebie Śląsk różnicą zaledwie 2 punktów. Rewanż w Toruniu będzie niewątpliwie **zaciętą walką,** gdyż oba zespoły będą się starały przechylić szalę zwycięstwa na swoją stronę: Śląsk — powtórzyć swój zeszłoroczny sukces, Pomorze — powetować zeszłoroczną porażkę.

A więc zobaczymy 4 października!

Niemcy — Czechosłowacja 2:1

W niedzielę rozegrano w Pradze mecz pomiędzy reprezentacjami Niemiec a Czechosłowacji, który — jak o tem donosiliśmy zakończył się zwycięstwem Niemiec

MUSICIE WYGRAĆ Z DANIĄ.

Polski Związek Piłki Nożnej otrzymał od **Związku Polaków w Danii** następujący charakterystyczny list. Przytaczamy go dosłownie z zachowaniem stylu:

„Cześć graczom piłki nożnej za dobrą grę z Niemcami w niedzielę w Warszawie. Słuchaliśmy sprawozdania przez radio. Cześć!

Lecz w imieniu Polonii Duńskiej apelujemy do Was, panowie, aby zawodnicy polscy piłki nożnej nie sprawili się „liszej" w Kopenhadze w dniu 4 października rb.

Po przegranej polskiej w r. 1934 4:2 stawia nas Polaków w przykrym położeniu tu w Danii. Duńczycy z natury swojej są bardzo dumni nawet z małego zwycięstwa.

My tu w Kopenhadze i okolicy zgromadzimy rodaków na mecz i staniemy w skupieniu i..

Ale przegrać nie możecie.

Z szacunkiem

prezes: (—) Kożuch".

WILIMOWSKI W REPREZENTACJI POLSKI NA MECZ Z DANIĄ.

Kapitan związkowy Polskiego Związku Piłki Nożnej ustalił **definitywny skład polskiej reprezentacji** na mecz z Danią, który odbędzie się w najbliższą niedzielę w Kopenhadze. W skład naszej reprezentacji wchodzi **15 zawodników,** a mianowicie:

bramka — Albański (rezerwa Tatuś),

obrona — Martyna, Gałecki, Szczepaniak,

pomoc — Dytko, Wasiewicz, Kotlarczyk, Góra,

atak — God, Szerfke, Wilimowski, Matias, Wodarz, Piec.

Dopiero przed meczem kapitan związkowy ustali z pośród tych graczy skład reprezentacyjnej jedenastki.

Kierownikiem ekspedycji będzie mjr. Jacheć. Wraz z drużyną wyjeżdża kapitan związkowy Kałuża.

Sędzią zawodów będzie prawdopodobnie Niemiec.

UCZEŃ NURMIEGO ISO-HOLLO W JEDNYM BIEGU USTANAWIA 4 REKORDY ŚWIATOWE.

W Wyborgu odbył się **międzynarodowy bieg na 15 klm.** W biegu tym zwycięzca, **słynny Finn Iso-Hollo** ustanowił aż **cztery nowe rekordy światowe,** na 7, 8, 9 mil i 15 klm.

Na 7 mil Finn uzyskał czas **34:46,8 sek.,** na 8 mil — 40:00,2 sek., na 9 mil — **45:13,0** sek., i na 15 klm. — 46:45,4 sek.

Startujący w tym biegu rekordziste świata **Argentyńczyk Zabala** zajął dopiero **trzecie miejsce.**

ZDZISŁAW KARR-JAWORSKI

(25

Widmo Carlosa

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

W pół godziny później zaczynało się zupełnie inne życie.

W różnych kątach placu, na straganach, siadywały zakochane pary, ściskając się i całując. Nierzadko pod ladą napotkać było można śpiących na worku, lub zebranych liściach kapusty i resztkach słomy, nędzarzy, jedynych niemych świadków miłosnych scen.

O jedenastej punkt, na parterze jednego z domów, jedynego z domów nie będącego hotelem, zapalało się światło, rzucając czerwoną smugę na plac przez pomarańczowe firanki.

W kilka minut później z wewnątrz dochodziły przyciszone głosy publicznych dziewcząt, zmieszane z krzykami pijanych klientów i muzyką mechanicznego pianina.

Od czasu do czasu cienie mężczyzn wchodziły i wychodziły z domu schadzek, przystając pod oknami, paląc papierosy, klnąc, plując i strasząc podglądających wyrostków uczących się występku w szkole nędzy i zgnilizny moralnej.

Od czasu do czasu jakiś zaspany hotelarz, pełniący jednocześnie rolę posługacza, w swoim własnym przybytku, otwierał drzwi zakochanej parze, której zaczynało być niewygodnie na deskach straganów.

Chwilami zapijaczony głos, przerywał ciszę śpiewem usłyszanej w lupanarze piosenki, zamierając nagle — przestraszony grobowem echem rozlegającem się we wnękach drzemiącej ulicy.

To znów zaskrzypiał któryś ze straganów, pod ciężarem śpiących na nim nędzarzy, żyjących poza nawiasem społeczeństwa.

Pozatem cisza... dusząca smrodliwa cisza, w której błąkały się nieśmiertelnie powtarzające się tony tych samych przygłuszanych tang, fokstrotów i walców przedzierających się przez grube ziarniste szyby i pomarańczowe firanki domu schodzek.

Nad tem wszystkiem rozpościerała się ciemnoczerwona łuna czteromiljonowej stolicy.

W mroźną, zimową noc nad ulicą d'Omersson widać było na skrawku nieba czystego, jasnego — tysiące gwiazd migocących w górze...

Robiło to wrażenie, jakgdyby ktoś zarzucił śmietnik drogocenną haftowaną srebrem i złotem materją.

Około czwartej rano, ulica d'Omersson stawała się martwą pustynią, której jedynymi mieszkańcami były spacerujące szczury, w towarzystwie kotów chudych jak śmierć.

Krótki kwik gryzonia, lub przeraźliwy, chwytający za serce wrzask kota, donosiły spóźnionemu przechodniowi, o lokalnej sprzeczce wśród nędzarzy świata zwierzęcego.

XXVII. BEZDOMNY I GŁODNY

Na takiej to ulicy Jan Maur znalazł się nagle, bez dachu nad głową, głodny i nieokryty, z kilkoma frankami w kieszeni, ściskając je kurczowo w zaciśniętej pięści, jakby w obawie, że i tę resztkę wydrze mu hotelarz.

Stał osłupiały, patrząc smutnie na połamane stragany, do których odnosił się coraz przychylniej, znajdując je mniej odpychającemi i mniej cuchnącemi niż zwykle.

Po chwili skierował wzrok na swój pokój; wyraz „swój" należał już do przeszłości; został tylko „pokój" w oknie którego czerwonogęby właściciel trzepał zakurzone dywaniki.

Jan Maur, teraz dopiero spostrzegł, że jest otoczony gromadą gapiów, niemych świadków jego hańby i rzuconych w jego kierunku obelg właściciela. Patrzyli na niego tak, jak się patrzy na przejeżdżający tramwaj. Bez współczucia i ubolewań, które w tej dzielnicy są ludziom nieznane.

Zabiła je troska o codzienny chleb, walka o jutro, głód i nędza, której niejednokrotnie sami doświadczyli.

Jan Maur podniósł kołnierz od marynarki, skrywając wyświecony kołnierzyk i brudną niezmienioną od tygodnia — jak na dobitek złego, koszulę.

Włożył ręce w kieszenie od spodni, spojrzał spode łba na gapiów i ruszył bez celu na miasto.

Za chwilę znalazł się na rojnej handlowej ulicy St. Antoine.

W miarę zapadającej nad Paryżem nocy, wzrastał w nim strach.

Co dalej? — Niepewność szarpała bezdomnym, pogrążając go w cichą i szarpiącą rozpacz.

Drżał przed jutrem.

Jutro... co będzie jutro?

Jan Maur wiedział, że jutro będzie 1-go stycznia 1929 roku.

To wszystko.

Miasto przygotowywało się do świętowania nocy Sylwestrowej, nie troszcząc się o tych co dziś nie jedli, albo jeść nie będą.

— — — — — — — —

Jan Maur był sierotą.

Urodził się w Warszawie.

Po ojcu odziedziczył ogromną inteligencję, siłę woli i ambicję, po matce dobre serce, polot i wyobraźnię. Do eksploatacji wyżej wymienionych bogatych legatów, brakowało mu pieniędzy. Korepetycjami, pracą fizyczną, zaciskaniem zębów i pasa, łataniem nie chcącego rosnąć razem z ciałem ubrania, dobił się matury z odznaczeniem. Później szło mu nieco lepiej. Pragnienie wiedzy, sławy, dawało mu siłę do robienia największych poświęceń, do czynienia najniższych prac i posług, byle skończyć uniwersytet.

Maur był urodzonym politykiem i dziennikarzem. Zapalczywie uczył się języków, pochłaniał wiadomości polityczne z całego świata w jednej z kawiarń, gdzie za małą sumę, którą wydawał na szklankę kawy, mógł przeczytać ostatnie wydania paryskie, niemieckie, angielskie, czy inne.

— Trudno jest być politykiem, czy znakomitym korespondentem, jeżeli nie żyło się zagranicą. Podróże kształcą, wyrabiają ścisły pogląd na wiele rzeczy, znanych jedynie z lektury, ulepszają znajomości językowe i rozszerzają horyzont myślenia. Wiedział o tem dobrze Jan.

Wyjazd do Paryża, stał się punktem do którego dążył całą siłą.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Tabela loterii

z dnia 26 i 28 września

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000 zł. na nr. 3027.

20.000 zł.na nr.: 185503

10.000 zł. na nr. 54519 144283 163096

5.000 zł. na nr. 164471

2.000 zł na nr-y: 19438 42048 51636 84003 84111 119509 130662 144359 151336 158728 179453

1.000 zł. na nr-y:12511 20145 21464 35276 39893 43129 43328 45936 46584 49512 50836 58759 64023 69752 75396 85399 95855 97751 103520 104234 107780 109709 109993 117203 120390 122744 123169 143502 167323

Wygrane po 200 zł.

186 222 45 564 690 711 26 942 1409 95 841 939 2193 645 49 67 819 3262 566 801 987 4300 663 712 954 57 96 5043 50 102 42 218 321 678 776 877 945 6166 505 604 879 964 7157 201 586 731 828 92 973 85 8378 449 581 952 9302 21 72 907

10113 74 11447 531 779 12191 439 509 86 612 706 13266 14446 962 15059 241 62 523 16009 216 381 91 709 98 950 17043 176 270 775 989 18700 896 19283 728

20146 358 571 648 997 21531 639 22085 167 255 400 64 568 76 750 858 941 23205 82 694 828 997 24092 501 660 871 25002 749 842 26008 72 88 185 351 613 27050 445 582 28177 573 791 832 956 29041 277

30342 83 589 761 63 841 960 31102 736 88 937 32179 375 433 857 33422 55 688 34203 487 849 35290 547 36621 47 76 953 37441 519 57 603 40 908 38027 95 328 37 454 807 39082

40758 41033 263 835 42104 95 319 87 829 98 936 43116 90 654 991 44251 328 44 574 614 796 870 935 45029 92 93 158 271 46909 47683 823 99 936 53 48000 10 244 69 493 659 976 49360 74 719 52 904

50124 340 43 461 629 763 953 51127 30 54 228 90 305 75 984 94 52197 569 635 804 44 53041 85 459 88 818 942 54081 447 520 55755 819 56005 83 227 404 98 719 55 98 57488 682 714 840 81 58076 609 744 932 59505 76 601 909

60029 32 97 206 391 832 61264 726 50 863 95 62078 312 603 802 31 63322 721 908 66 64125 476 670 65479 758 837 66012 27 67082 485 547 663 958 68650 60 755 836 81 979 69508

70101 336 412 71288 560 72058 328 97 525 671 910 73092 309 465 502 35 8[illegible] 74161 474 995 75164 221 567 638 114021 208 96 115476 717 976 116021 67 129 393 755 813 987 117420 41 536 684 760 118159 310 477 724 71 73 997 119088 133 511 90

76195 805 77071 186 342 78 502 627 3[illegible] 78015 97 726 836 79138 451 861 81457 756 990 82258 62 595 856 83148 84451 584 78[illegible] 93651 86631 890 93 87027 164 257 656 711 88039 187 243 316 401 15 655 884 932 89124 262 425 891 987 90237 464 566 799 91004 6 188 324 409 63 84 553 745 885 92274 [illegible]37 684 93365 424 60 626 64 853 94086 246 [illegible]78 783 95931 96035 55 141 508 29 769 863 85 62 365 711 30 978 98373 80 435 53 639 938 99284 634 100289 386 101003 289

386 102095 315 50 483 807 103235 44 46 329 925 104073 448 76 984 105548 940 106107 243 343 107036 144 352 93 678 744 108653 880 109053 106 629 110093 95 509 75[illegible] 111147 543 55 945 112009 113 89 95 394 631 868 90 308 70 575 711 36 59

120072 217 461 567 643 67 746 67 991 121242 560 931 122216 638 863 123392 767 851 124206 644 125460 627 126225 422 762 127430 773 879 128147 403 41 700 841 129114 535 635 820 909 18 86

130278 63 542 70 656 131200 30 444 71 721 76 833 40 132204 376 405 11 535 629 707 807 985 133056 258 464 565 730 134379 706 9 25 64 135454 662 765 800 951 136090 189 436 922 137369 457 505 848 139348 67 411 72

140087 171 645 141106 291 632 142067 100 38 497 507 72 754 70 143043 200 11 319 55 401 35 553 831 144038 124 421 71 550 690 145019 182 730 961 146260 695 796 147093 205 29 447 566 605 148376 463 636 149217 362 417 500 617 828 90

150606 151009 43 427 541 697

152187 223 153013 27 648 739 42 44 154192 823 155628 156008 633 157093 30[illegible] 498 554 600 57 908 158050 279 408 44 62[illegible] 22 31 967 159126 49 312 40 758 160256 7[illegible] 483 798 161265 306 442 63 582 605 35 98 831 66 163345 427 80 551 78 630 63 77[illegible] 889 163300 27 535 57 986 164012 738 801 165003 132 986 166008 437 693 903 167128 38 48 338 645 799 934 47 66 168348 887 169040 45 193 457 574 835 943 170341 743 803 933 171233 172021 598 173792 97 982 174059 491 824 989 175087 526 716 983 176411 95 871 933 177140 435 61 729 78 875 967 178130 798 179319 87 430 580 743 180102 5 70 454 631 181120 250 64 450 63 504 15 801 79 182097 136 895 183009 150 548 942 184614 90 98 915 185165 561 612 186409 12 68 98 187343 67 508 58 61 656 70 713 904 75 81 98 188184 506 614

28 września

I i II ciągnienie

Główne wygrane

1.000.000 zł na nr 17385.

50.000 zł na nr 81317.

Stała dzienna wygrana zł 25.000 na nr 110358

20.000 zł na nr 88193.

10.000 zł na nry: 117434 142611 150988.

5.000 zł na nry: 3483 132330 157404.

2.000 zł na nry: 10684 25810 35057 39176 39413 57209 64240 100659 104126 125269 178614 185777 189441.

1.000 zł na nry: 3138 20604 24169 24523 25552 26326 35008 38795 77653 81179 92213 122471 125057 [illegible] [illegible] 147002 147179 153540 155320 161716 173528 175277 175972 179145 179873 181134 187392 188050 190312.

Wygrane po 200 zł.

63 66 294 300 2 413 79 505 98 1099 1056 133 599 749 808 2004 14 157 91 202 18 77 384 420 535 655 850 3074 148 320 25 53 59 405 22 59 764 82 911 4013 181 212 48 486 824 913 19 77 5193 320 443 576 907 16 6034 209 70 365 553 7025 37 53 118 43 327 552 831 47 73 8077 122 200 28 361 76 86 782 890 92 914 9171 277 89 337 39 96 419 37 38 574 613 20 805

10018 88 366 421 71 545 88 620 87 977 11096 207 70 81 98 317 593 99 718 98 12132 48 94 277 331 44 438 13110 33 321 559 722 846 905 17 94 14069 93 194 213 77 351 89 421 543 648 80 81 765 803 26 72 85 15003 27 129 95 267 301 5 832 957 16107 85 278 496 510 53 67 624 712 28 834 54 63 967 17215 407 512 26 53 789 18050 103 213 342 50 471 99 571 659 708 28 888 19129 232 51 404 18 664 920 89

20046 179 846 56 998 21020 35 79 97 304 55 85 92 601 22021 50 71 186 599 788 853 23130 39 73 206 30 370 845 975 24022 81 97 228 34 301 35 85 86 502 805 89 995 25052 59 113 90 226 77 336 44 463 695 823 54 26060 331 489 27156 70 231 75 458 587 616 723 848 912 28112 412 510 735 925 29038 275 300 4 26 67 540 751 937

30119 51 65 208 62 67 525 35 76 610 726 45 31001 75 83 304 439 649 713 67 873 77 976 32043 245 641 82 892 33049 71 169 96 223 78 328 734 922 30 34162 92 294 522 605 83 735 58 930 35054 189 331 61 661 73 709 95 834 912 24 36168 79 283 372 80 491 941 37050 370 486 89 536 764 913

38011 77 418 46 660 757 814 941 68 39118 28 204 83 300 81 471 846 924

40040 193 202 29 577 943 41088 170 204 302 546 620 704 59 829 940 42091 149 74 276 359 99 478 535 623 32 70 771 944 96 43137 67 206 79 411 44 694 810 54 88 901 44014 137 60 212 15 366 76 453 519 85 643 45139 85 221 331 426 42 617 827 85 46175 289 347 74 703 12 43 825 56 98 998 47133 203 21 53 320 58 401 510 615 783 840 48142 227 345 478 621 948 97 49146 213 480 507 957

50205 40 675 706 34 97 860 51039 48 145 78 99 242 96351 74 423 35 76 553

969 52017 85 151 311 401 53012 47 112 30 251 89 306 56 783 54005 109 91 301 424 591 755 817 956 55019 169 204 338 408 879 56042 132 57 89 303 20 37 517 803 55 929 88 57000 169 319 423 39 544 619 42 862 986 58037 104 86 210 558 676 720 26 850 59193 97 273 471 556 622 45 711 62 927 78

60061 68 351 649 58 809 61564 615 936 93 62038 481 635 43 772 85 899 927 95 63062 229 495 623 63 758 818 952 64002 54 124 30 258 315 72 413 50 59 528 89 627 51 55013 511 59 71 82 660 66 96 708 86 66361 458 515 18 608 743 829 78 67009 120 21 29 336 90 419 502 642 709 57 79 854 928 68005 200 45 500 38 61 682 813 70 82 965 69006 115 48 214 53 66 309 61 555 87 90 859

70103 8 56 86 200 23 27 378 88 420 560 83 90 606 32 76 718 830 72 909 71063 395 501 624 832 950 72113 45 224 70 537 636 747 80 885 74240 54 85 312 450 535 683 99 966 73073 113 48 85 201 59 346 452 573 712 75037 200 338 528

76001 357 63 82 711 33 977 99 77051 76 173 231 38 52 398 732 802 83 89 929 58 78140 67 372 92 418 85 550 67 630 721 39 869 79230 47 333 92 425 54 69 87 516 666 86 984

80022 45 85 156 210 78 850 962 81103 37 263 80 89 338 479 744 896 980 82232 44 356 430 694 722 801 83272 338 94 439 524 676 858 94 972 84075 151 255 79 492 613 713 85002 13 267 401 2 98 618 739 70 926 42 79 86011 26 73 269 346 93 403 35 506 816 914 87064 107 27 303 98 411 34 87 545 94 644 89 766 67 96 916 66 88294 369 476 767 87 892 908 89054 176 343 443 80 513 71 673 88 880 926 53

90193 236 82 504 750 822 36 987 91017 71 161 207 339 47 62 524 678 92053 495 707 36 972 93256 464 607 68 790 981 94066 136 211 469 811 976 95033 385 477 96 665 780 922 30 96042 139 412 82 537 702 862 97067 92 105 610 71 708 98 820 98073 138 84 213 49 384 504 695 99040 280 310 41 92 488 604 724 845 55 951

100087 156 409 559 750 900 67 101038 468 555 700 58 836 102210 26 413 713 835 72 103072 165 306 18 438 44 48 548 77 678 104042 261 99 333 69 457 71 626 740 58 62 95 97 857 941 69 105001 487 723 963 106053 214 55 314 512 605 84 895 107031 232 461 545 108026 29 94 104 30 98 212 595 618 748 55 85 882 923 109039 113 332 614 722 800 98 902 82

110098 129 62 90 289 90 496 543 798 845 980 111206 11 556 762 85 87 112338 524 35 52 806 9 983 113013 157 321 46 420 40 532 606 771 80 813 114378 472 688 748 52 812 32 948 115328 572 609 779 926 54 90 116086 202 80 391 520 770 964 86 117071 287 495 515 723 4 57 825 57 118095 118 474 522 80 607 901 119310 35 95 532 58 75 641 85 770 817 975

120079 239 331 702 38 62 841 970 1 121110 337 402 87 539 820 975 82 122210 534 9 96 614 879 902 123030 375 465 93 511 83 634 750 70 931 72 124032 94 107 213 414 586 839 942 125061 70 81 109 52 443 546 99 721 921 126030 106 43 57 296 303 21 60 458 127257 306 84 464 6 577 694 768 128076 129 79 83 344 467 690 876 921 6 129071 8 227 84 302 629 81 793 7 825 963

130032 138 261 7 785 977 131108 389 75 83 446 520 677 703 132063 222 307 33 84 482 95 608 761 97 896 920 54 80 133040 161 83 237 82 831 134023 225 31 9 393 723 54 823 135079 199 218 364 612 716 982 136070 80 197 245 304 74 441 63 5 588 699 717 23 835 137033 50 119 48 484 98 852 932 70 138050 142 96 217 94 345 517 600 99 825 959 139061 110 86 420 44 810 15

140098 107 91 4 209 97 356 482 513 46 707 972 141009 54 9 60 161 99 243 52 70 8 358 96 514 605 811 28 44 7 934 142169 255 93 306 55 77 529 794 875 6 936 143284 389 98 697 756 820 144282 365 447 512 145000 279 441 745 68 925 98 146060 100 203 7 98 453 502 85 8 603 10 49 147248 318 419 666

160222 60 84 95 311 70 708 899 161043 180 268 311 13 49 56 86 455 502 36 611 713 37 47 871 87 900 162059 62 75 91 102 4 88 357 80 97 513 15 16 71 84 650 871 163153 340 403 19 25 527 693 867 164089 92 348 467 50 6 70 632 753 823 165219 309 466 508 668 861 921 70 [illegible] [illegible] 343 61 67 543 48 627 68 860 82 963 72 167003 147 370 741 89 801 168049 125 370 439 511 92 98 871 169237 463 71 85 750 66 952

170042 301 412 14 42 563 670 756 897 923 171005 79 108 82 221 30 91 99 600 838 945 172240 452 71 572 78 602 919 173046 48 62 76 124 89 365 431 609 81 774 880 910 42 89 174012 52 204 27 316 24 57 574 728 42 931 175203 27 94 534 85 94 957 176103 12 14 207 51 322 703 48 94 804 14 938 54 70 177128 53 484 681 89 711 16 178042 91 167 88 97 228 72 374 78 487 517 673 85 759 87 839 42 911 179199 222 58 753 88 817 993

180117 71 355 469 759 89 824 929 44 181015 414 686 92 182122 89 254 67 434 37 561 820 32 973 183045 178 215 342 76 486 561 83 85 98 723 184105 25 247 483 91 528 600 916 185038 40 52 249 72 90 312 27 32 490 531 75 813 92 924 186507 13 66 658 712 96 832 934 187133 228 431 503 657 706 877 938 83 188057 172 80 88 203 419 570 725 858 917 49 63 189241 78 93 330 533 43 717

Wygrane po 500 zł.

147 61 381 410 682 1153 234 73 456 506 28 42 958 2460 560 632 42 3659 897 4098 135 91 873 5092 153 450 889 928 6137 652 871 7005 15 17 269 582 764 958 8320 646 9026 330 541 603 857 74

10210 347 456 555 11345 434 507 625 772 12069 402 653 13207 94 329 42 551 992 14200 502 34 708 882 16485 530 657 88 17302 75 605 18216 511 748 872 926 19205 429 579 699 944

20110 97 201 21853 971 22150 366 640 23399 445 560 936 24602 778 847 48 901 25084 209 393 497 652 727 954 26087 27245 516 990 28611 828 29093 112 281 410 561 759 954

30162 328 34 94 820 31098 156 99 761 75 936 32373 460 635 33147 274 308 406 77 960 34149 84 561 35247 697 760 79 871 36233 303 598 999 37090 460 772 878 38530 604 39131 441 543 979

40454 505 52 659 746 41199 211 584 42041 385 43107 43 459 648 49 816 44073 159 296 900 45387 414 920 46010 30 457 936 47034 97 181 287 373 91 831 48083 158 374 49159 315 556 600 975

51129 567 68 606 979 52114 327 638 702 53487 837 911 54181 722 55012 75 178 235 359 554 905 56255 335 428 735 989 57154 82 317 463 587 751 900 58438 521 80 59008 26 257 350 997

60030 87 144 96 462 763 61775 62119 75 270 301 78 418 640 89 63188 407 602 83 811 64163 321 58 73 938 50 55 85 65631 66662 83 67115 755 63 995 96 68091 235 39 547 616 750 69212 65

70045 273 527 723 71091 844 58 72185 235 42 565 622 68 95 704 997 73415 74224 511 718 75004 547

76235 467 769 826 77253 541 78362 609 979 79301 701

80134 373 81642 82370 879 917 83201 88 911 84145 85009 98 209 437 858 98 86166 447 550 900 87046 274 454 780 979 88160 209 328 495 510 656 752 831 89155 672

90001 144 232 754 77 91176 311 528 644 92091 149 326 409 54 829 93390 491 99 983 84092 374 97 549 99 629 915 95104 511 96693 97074 243 464 505 822 913 98275 752 931 69 99328 483 896

100338 101055 280 470 586 683 102148 978 103064 129 413 859 913 37 104414 73 91 587 88 674 105182 275 505 610 20 890 983 85 106070 338 47 421 692 914 107055 63 216 561 98 711 814 108018 100 769 109016 77 111 670 852

110002 147 63 345 459 111056 420 935 52 93 112017 858 113475 825 114126 235 48 366 410 63 545 115547 116151 587 703 31 117005 309 538 666 756 984 118026 571 717 119211 77 84 507 664 936

120176 956 121186 570 914 79 122145 730 980 123308 408 722 124002 17 297 544 125242 93 458 816 91 126031 472 748 127869 128205 17 765 129145 366 84 408 816

130631 131221 50 558 824 132215 612 800 40 133075 306 701 52 134054 165 312 37 450 85 594 710 997 135224 136239 478 526 691 821 87 137026 247 138492 986 139125 463 568 930

140467 677 958 82 141361 67 869 970 142043 258 501 872 951 143046 559 620 144336 67 643 145424 834 80 146220 779 927 147038 67 393 438 148162 313 88 546 676 149262 372

150136 235 721 37 803 151049 425 893 152395 621 28 736 893 942 153291 360 510 695 956 154551 98 798 835 960 155101 6 83 273 663 79 949 75 156117 201 157406 701 34 73 95 158308 484 623 709 962 96 159143 61 372 498 752

160106 286 442 531 614 161247 432 963 162148 494 648 790 918 163016 105 274 303 424 582 661 80 813 59 948 164417 618 165724 994 166011 36 301 60 473 784 896 980 167787 854 168304 861 939 169258 764 800 13 84

170489 792 171063 120 324 849 93 172116 505 173022 36 107 31 96 394 464 873 174475 650 175288 345 493 956 176192 281 623 89 962 177466 85 827 178093 819 67 179091 218 361 407 850

180786 181300 426 59 759 918 182183 183141 304 69 863 184140 221 44 69 410 559 833 96 185381 186542 63 670 819 187188 464 515 603 188235 55 338 625 723 839 919 189077 860 911

190116 57 786 191957 89 192202 529 656 71 747 940 75 193210 81 415 572 639 847 194008 64 307 90 [illegible] 649 716 79 92

Od naszych korespondentów

Świecie

(ś) **Należy koniecznie wstawić pociąg szkolny ze Świecia do Terespola.** Świecie aczkolwiek miasto powiatowe i połączone linją lokalną z głównemi linjami kolei państwowych, nie może się niestety poszczycić wygodną komunikacją kolejową; gdy tymczasem w praktyce powinno i mogłoby tak być.

Otóż przed paru miesiącami „walczyło“ Świecie o uruchomienie pociągu południowego w taki sposób, by stworzyć konieczne połączenie na pociąg osobowy odjeżdżający z Terespola w kierunku Tczewa i Gdyni. Z chwilą wprowadzenia zimowego rozkładu jazdy uzyskano tą konieczną zmianę na lepsze; ale zarazem pozbawiono młodzież szkolną uczęszczającą do szkół świeckich powrotu do domu. Pociąg południowy bowiem odjeżdża ze Świecia już o godz. 12.56 i młodzież szkolna musi opuścić szóstą lekcję przedpołudniową, by zdążyć na ten pociąg.

Chodzi tu o przeszło 150 młodzieży uczęszczającej do miejscowych szkół czy to gimnazjum, szkoły wydziałowej, czy wreszcie powszechnej a ostatnio i gospodarczej. Należy jeszcze doliczyć i młodzież ze szkoły niemieckiej oraz młodzież rolniczą, która niebawem zacznie uczęszczać do szkoły rolniczej. I jest to młodzież niezamożna powiatu świeckiego, dzieci urzędników i drobnych rolników, których nie stać na opłacanie stancyj dla swych dzieci w mieście. Tak niewygodny czas wyjazdu pozbawi więc te liczne rzesze młodzieży wiejskiej możności kształcenia się.

Komisja międzyszkolna w Świeciu wystąpiła już z prośbą o zmianę rozkładu jazdy. Prośbę tą popiera całe obywatelstwo; należałoby więc uruchomić jeszcze jedną parę pociągów, niech będzie motorówka, na linji Świecie-Terespol z tem że pociąg wyjeżdżałby z Terespola około 13.25 i przywoziłby do Świecia pasażerów z pociągu bydgoskiego i Pruszcza Bagienicy; bo obecnie trzeba czekać około pótorej gdziny bez celu w Terespolu.

Ze Świecia zaś jechałby pociąg o 14. i zabierał pasażerów i młodzież szkolną na pociągi w kierunku Bydgoszczy, Laskowic i Pruszcza Bag.

Należy wyrazić nadzieję, iż odnośne czynniki kolejowe przychylnie tą prośbę potraktują.

Nowe

(s) **Wypadki dzieci.** W ostatnich dniach miały w naszej okolicy miejsce aż dwa nieszczęśliwe wypadki małoletnich dzieci. Otóż 4-letni Edmund Cz. wszedł niespostrzeżenie do stodoły ojca i tutaj począł manipulować przy korbach młockarki. Skutek był ten, iż ręka dziecka, włożona przez siatkę ochronną w tryby maszyny uległa zmiażdżeniu.

W taki sam sposób zabawiał się 7-letni J. w Pieniążkowie, przy sieczkarce. Wkręcił sobie rękę w sieczkarkę i lekarz musiał mu następnie amputować jeden palec.

(s) **Z posiedzenia Rady Miejskiej.** Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej, odbyte pod przewodnictwem p. burmistrza Kuchczyńskiego, przyjęło sprawozdanie rachunkowe za miniony okres budżetowy. Wynika stąd, że zarząd miejski, mimo poważnych inwestycyj i robót publicznych, mimo dopłaty do wodociągów kwoty 9.000 zł. i wyrównania niedoboru budżetowego z poprzedniego roku w kwocie około 1.000 zł. i umniejszeniu pożyczek długoterminowych o 8.000 zł., zamknął budżet nadwyżką ponad 9.000 zł.

TORUŃ

Jeszcze o bibliotekach prywatnych na Pomorzu

Tow. Bibliofilów im. Lelewela w Toruniu wystosowało w prasie przed kilku tygodniami apel do wszystkich właścicieli bibliotek prywatnych na Pomorzu z prośbą o przesłanie odpowiedzi na kwestionariusz ogłoszony w prasie pomorskiej. Materiały dot. bibliotek prywatnych są potrzebne dla opracowania wyczerpującej monografii o bibliotekach prywatnych na Pomorzu. Od tego czasu minęły długie tygodnie, a dotąd zgłosiło się zaledwie kilku właścicieli bibliotek, odpowiadając na stawiane pytania. Niniejszem ponawiamy nasz apel i gorąco prosimy o zadość uczynienie naszej prośbie.

Sprawa jest pilna i ważna. Termin ostateczny 15 paźdz. rb. Prosimy odpowiedzieć na następujące pytania:

1) Imię i nazwisko, zawód, adres właściciela biblioteki prywatnej.
2) Kiedy i przez kogo została biblioteka zapoczątkowana.
3) Gdzie się znajduje (miejscowość).
4) Ilość dzieł (tomów).
5) Jakie dzieła (beletrystyka, nauka, kultura, sztuka).
6) W jaki sposób uzupełnia się księgozbiór.
7) Czy biblioteka posiada swój ekslibris i jaki (dołączyć egzemplarz).
9) Jak przechowuje się książki.
10) Czy właściciel biblioteki należy do organizacji bibliofilskiej i jakiej.
11) Czy poza książkami zbiera grafikę, obrazy i t. p.
12) Czy właściciel biblioteki byłby gotów choć małym datkiem (w jakiej wysokości) przyczynić się do zasilenia funduszu wydawniczego.

Odpowiedzi prosimy spisać na arkuszu papieru (folio) i przesłać pod adresem sekr. Tow. Bibliofilów im. Lelewela, T. Pietrykowskiego, Toruń, ul. Bydgoska 80.

Wykłady PZZ w Korpusie Oficerskim Marynarki Wojennej

W ubiegłą sobotę odbyło się w Dowództwie Floty na Oksywiu zebranie korpusu oficerskiego Marynarki Wojennej pod przewodnictwem p. Komandora Frankowskiego, dowódcy Obrony Wybrzeża. Na zebraniu tym, poświęconym wzmocnieniu współdziałania P. Z. Z. z Marynarką Wojenną na Wybrzeżu, przemawiali pp. Mieczysław Zaleski, dyrektor P. Z. Z. z Warszawy i mgr. Marian Wojnowski kierownik PZZ z Torunia. — Wykłady prelegentów dotyczyły zagadnienia Polaków w Niemczech i mniejszości niemieckiej w Polsce oraz programu prac P. Z. Z. w rejonie gdyńsko-kaszubskim.

Współdziałanie PZZ w pracy społecznej na Kaszubach i na Wybrzeżu z Korpusem Oficerskim Marynarki Wojennej niewątpliwie wzmocni jeszcze ten fakt, że ostatnio M. S. Wojsk. wydało rozkaz zalecający pp. oficerom służby czynnej należenie i aktywny udział w pracach PZZ.

GRUDZIĄDZ

25-lecie Ziemianek Pomorskich

W pierwszych dniach października br. Towarzystwo Ziemianek Pomorskich obchodzić będzie uroczyście jubileusz 25-lecia swego istnienia. Towarzystwo to powstało jeszcze w roku 1911 i przez cały czas, czy to w latach niewoli, czy w wolnej odrodzonej Ojczyźnie rozwijało swą działalność dla dobra ziemiaństwa polskiego na Pomorzu. Od szeregu lat przewodniczącą Towarzystwa jest p. ministrowa Maria Janta-Połczyńska, która niemało położyła zasług w rozwoju tej zasłużonej organizacji. Uroczystości jubileuszowe odbędą się w dniu 12 października w Grudziądzu i rozpoczną się mszą św. o godz. 9 w kościele farnym. O godz. 10 odbędzie się w sali Rady Miejskiej w Ratuszu uroczyste otwarcie zjazdu, w którym weźmie udział przewodnicząca Rady Naczelnej Ziemianek Polskich p. Eleonora Czarnowska. Na zjazd zapewnione daleko idące zniżki kolejowe, to też niezawodnie zjazd będzie bardzo liczny.

Na ofiary katastrofy żywiołowej

Oficerowie, szeregowi, urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze Policji Państwowej województwa pomorskiego ofiarowali na rzecz poszkodowanych przez huragan ogólną sumę 988 zł 84 gr., z której zł 222 gr. 70 wpłacono do K. K. O. powiatu toruńskiego na rachunek Powiatowego Komitetu Ofiarom Klęski Żywiołowej, zaś pozostałych zł 766 gr. 14 wpłacono na konto czekowe w PKO Nr. 208852 Pomorskiej Wojew. Kasy Oszczędności w Toruniu na rachunek bieżący Nr. 51 — Wojew. Komitetu niesienia pomocy ofiarom klęski żywiołowej.

W dalszym ciągu ofiary na rzecz Woj. Komitetu Niesienia Pomocy Ofiarom Klęski Żywiołowej w Toruniu nadesłali:

K. K. O. pow. Świecie z pol. Komitetu w Świeciu zł 265.

Podgórz

Zebranie Podoficerów Rezerwy

Dnia 25 bm. o godz. 20-tej w „Hotelu Central“ odbyło się miesięczne zebranie pod przewodnictwem prezesa p. Szalkowskiego. Po odczytaniu protokółu przez sekretarza, który został jednogłośnie przyjęty, zgłosił się na członka p. Buler. Przyjęto sprawozdanie z odbytej loterji fantowej. Dnia 4 października odbędzie się poświęcenie sztandaru miejscowego Koła Podoficerów Rezerwy i do tej uroczystości wybrano komitet pięciu pp.: Wojtczaka, Bugalskiego, Zielińskiego, Krakowskiego i Zalewskiego. Sztandar wykonała p. Szalkowska z Podgórza, była uczenica Firmy Dalkowski, Toruń. Na chorążego sztandaru powołano p. Wojtczaka Teodora. Uchwalono brać gremialny udział w capstrzyku i uroczystości 50-lecia Straży Pożarnej z Podgórza oraz wyasygnowano na gwóźdź 5 złotych. W wolnych głosach omawiano sprawy organizacyjne. Koło Związku Podoficerów Rezerwy wyda z okazji swej uroczystości Księgę Pamiątkową. O godz. 22 solwował zebranie hasłem „Jedność“ prezes Szalkowski.

Program uroczystości:

Godz. 9.30 Spotkanie przyjezdnych delegatów w Hotelu „Centralnym“ przy ul. Pułaskiego nr. 4. Godz. 10,00: Zbiórka organizacji przed hotelem. Godz. 10,15: Raport. Godz. 10,40: Wymarsz do kościoła. Godz. 11,00: Uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru. Godz. 13,00: Zbiórka Organizacji przy kościele. Godz. 13,15 Uroczyste wręczenie sztandaru przed kościołem przez rodziców chrzestnych. Godz. 13,30: Pochód i defilada. Godz. 14,00 Uroczyste otwarcie, składanie życzeń i wbijanie gwoździ. Godz. 14,30 Wspólny obiad. Godz. 15,00: Koncert i urozmaicenia. Godz. 19,00: Zabawa taneczna w sali p. Kruszyńskiego, wstęp ściśle za niniejszem zaproszeniem.

Programy radiowe

Środa 30 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6.30 Pieśń — Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Programy lokalne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: „Lecą, lecą, odlatują“ — pogadanka prof. Jana Rostafińskiego (dla dzieci młodszych). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Programy lokalne. 12.13 Dziennik południowy. 12.23 Programy lokalne. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.30 Wiadomości gospod. 15,45. Teatr Wyobraźni dla dzieci „Niezwykłe przygody Jędrka i Felka“ słuchowisko Tadeusza Markowskiego (z Poznania). 16,15 Muzyka popularna z płyt. 17,00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 18.00 „Wspomnienia z życia Wyśpiańskiego i Reymonta“ — felieton wygł. prof. dr. Michał Siedlecki (z Krakowa). 18.10 Programy lokalne. 19.00 Pogadanka aktualna. 19.10—20.00 Koncert w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. 20.00 Programy lokalne. 20.30 „Wędrówka mikrofonu po prowincji“. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Zofii Rabcewiczowej. 1) Dwa nokturny op. 9: b-moll, Es-dur, 2) Cztery mazurki op. 6: fis-moll, cis-moll, E-dur, es-moll, 3) Kołysanka Des-dur op. 57, 4) Trzy etiudy op. 25: As-dur, f-moll, F-dur. 21.30 Kwartet fortepianowy Roberta Schumanna. Es-dur op. 47. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 „Czego ucho zapragnie“ — lekka audycja muzyczna (ze Lwowa). 23.00—24.00 Program lokalny dla Warszawy.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.30 Program na dzisiaj. 7.35 Parę informacyj. 7.40—8.00 Muzyka rankiem — płyty. 12.03—12.13 Recytacja prozy: Fragment z powieści „Chłopi“ Wł. Reymonta. 12.23—13.10 Muzyka polska — płyty. 14.30 Wszystkiego po trochu — płyty. 15.30—15.45 Wiadomości gospodarcze z Warszawy. 18.10 Bartnictwo dawnego Torunia — pog. wygłosi Helena Piskorska. 18.20 Utwory skrzypcowe w wykonaniu Colette Frantz — płyty. 18.55 Pogadanka społeczna. 18,40—19,00 Koncert reklamowy. 20,00—20,30 Ulubione arie operowe — płyty.

Przemówienie radiowe J. E. ks. Kardynała Prymasa

Na rozpoczęcie „Tygodnia Miłosierdzia“ wygłosi J. Em. ks. Kardynał dr. Hlond przemówienie przez radio w sobotę, dnia 3 października od godz. 18,15 — 18,25. Będzie ono potężnym wezwaniem do niesienia pomocy nieszczęśliwym ofiarom kryzysu, do składania ofiar na cele charytatywne. Ponieważ przemówienia Eminencji odznaczają się głęboką treścią i niesłychane budzą zainteresowanie, nie wątpimy, że wszyscy czytelnicy naszego pisma postarają się o jego wysłuchanie.

Poza tym na temat zorganizowanego miłosierdzia mówić będzie w środę, dnia 30 września od godz. 18,10 — 18,15 dyrektor Instytutu Caritas ks. Krajewski, a w środę, dnia 7 października od godz. 18,10 — 18,15 p. Lossow, prezydentka Rady Wyższej Pań Miłosierdzia.

W cichy, letni wieczór...

Początek pracy w 6-tej drużynie harcerskiej im. Zawiszy Czarnego

Słońce już zaszło. Gorejąca jego kula skryła się na zachodzie, pozostawiając na niebie czerwono-żółtą łunę.

W pustych i smutnych zazwyczaj murach Dybowa wre ruch i gwar. Wszędzie widać harcerzy, przygotowujących się do ogniska. To druhowie z VI drużyny harcerzy im. Zawiszy Czarnego przy gimnazjum męskim im. Kopernika, kończą przygotowania do uroczystości rozpoczęcia nowego roku pracy.

Nadchodzą goście. Jest p. dyr. Moese i wielu innych. Na podwórcu zamkowym widać stos chrustu. Naprzeciw gości ustawia się drużyna. Pada komenda: „Baczność“. ...W murach, co wiele słyszały, wiele widziały — rozbrzmiewa głos trąbki. Długo i dziwnie dźwięczy... Nad stare mury Dybowa wypływa nagle biało-czerwony sztandar. Uroczystość rozpoczyna się...

Pośród głębokiej ciszy padają słowa rozkazu:

„...Początek nowego roku pracy naszej jest zarazem startem do wielkiego, trzyletniego wyścigu pracy, ogłoszonego przez Główną Kwaterę Harcerzy.

Jestem głęboko przekonany, że wchodzimy w nowy okres w dziejach naszej organizacji, którego ukoronowaniem ma być nie tylko podniesienie poziomu naszych drużyn harcerskich, lecz przedewszystkiem podniesienie powagi i znaczenia Związku w całym społeczeństwie. Stać się to może tylko wtedy, jeżeli każdy z was, w poczuciu odpowiedzialności przysięgnie wierność ideałom harcerskim — od szkolnej ławy, do końca życia — jeżeli każdy z was wykaże głęboką rzetelność w urzeczywistnianiu tych ideałów, — dziś w życiu szkolnym, jutro w życiu zawodowym i społecznym. Nie powinno być wśród was członków przejściowych — każdy harcerz musi być gotów po opuszczeniu szkoły wejść w szeregi harcerstwa starszego.

. . . .

...Niech ten dzień startu natchnie was silną wolą zwycięstwa w wyścigu pracy, który rozpoczynamy dziś

Wierność ideałom harcerskim, rzetelność w realizacji, odpowiedzialność za całość — oto hasła na rok najbliższy.“

Zasłuchali się chłopcy w bronzowych mundurkach... Przez głowy ich przesuwają się najróżniejsze myśli, a każdy zastanawia się nad tym, w jaki sposób najlepiej wykonać swe obowiązki.

Tymczasem mrok otoczył ziemię. Czas rozpalić ognisko. Jasne płomienie zaczynają wyskakiwać ku niebu, miliony iskier sypią się na wszystkie strony. Stare, czerwone mury zamczyska zdają się płonąć od krwawego blasku ogniska. W powietrzu panuje cisza. Słychać tylko trzask płonącego chrustu. Harcerze, zgromadzeni wokół ogniska zaczynają śpiewać swą ulubioną pieśń:

„Płonie ognisko i szumią knieje,
Drużynowy siadł wśród nas...

Potem krótko, serdecznie a dobitnie przemówił p. dyr. Moese. Nawiązując do rozpalonego ogniska, mówił o potędze ognia, o pracy jaka czeka brać harcerską, o znaczeniu harcerstwa w szkole.

Z kolei zabrał głos drużynowy p. prof. Bzdęga. Mówił on o troskliwej opiece Koła Przyjaciół Harcerzy, jakiej doznała drużyna gimnazjalna, a która umożliwiła urządzenie obozów letnich: pod Toruniem i w Górach Świętokrzyskich. Następnie podzielił się wrażeniami ze zjazdu starszego harcerstwa nad jeziorem Narocz.

Poważną część ogniska zakończono odśpiewaniem wiązanki pieśni góralskich.

Część wesołą wypełniła „transmisja“ radiowa. Ustawiono „autentyczny“ mikrofon z kilku gałęzi i pudełka od zapałek.

„Hallo, hallo. Tu mikrofony sprawozdawcze Polskiego Radia zainstalowane w zamku dybowskim na uroczystości rozpoczęcia nowego roku pracy przez VI-tą Pomorską drużynę harcerzy im. Zawiszy Czarnego. Druhowie przybyli do zamku prosto z wycieczek i członkowie każdego z zastępów będą opowiadali swoje wrażenia. Oto zbliża się druh z zastępu „Czajek“. Proszę bliżej, druhu...“

Nastąpiły zabawne opowiadania druhów, improwizowane na poczekaniu. Odśpiewano jeszcze kilka piosenek i uroczystość zbliżała się ku końcowi. Pada komenda: „Do modlitwy“!

...„Idzie noc, słońce już zeszło z gór...“ Pieśń zabrzmiała głośno, potem co raz ciszej, ciszej, aż zupełnie umilkła...

I znów zagrała trąbka. Z masztu, na murach zamczyska opuścił się powoli biało-czerwony sztandar. J. K.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym, przeważnie dużym i z opadami, zwłaszcza na wschodzie i południu kraju. W dalszym ciągu chłodno. Umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

KALENDARZYK

Środa, 30. 9.: Hieronima, Zofii
Czwartek, 1. 10.: Jana z Dukli
Piątek, 2. 10.: Aniołów Stróżów

STAN WODY W WIŚLE

Poziom wody w Wiśle wynosił dnia 29 bm. o godz. 7-mej rano (w nawiasach stan z dnia poprzedniego). Kraków — 1,72 (1,66); Zawichost + 1,35 (1,14); Warszawa — 0,85 (0,85); Płock + 0,55 (0,57); Toruń + 0,53 (0,58); Fordon +0,53 (0,53); Chełmno + 0,49 (0,43); Grudziądz + 0.59 (0,60); Korzeniewo + 0,74 (0,86); Piekło — 0.03 (0,00); Tczew — 0,11 (0,06); Einlage + 2,20 (2,20); Schiewenhorst + 2,42 (2,40).

Temperatura wody w Wiśle 9,1 (10,4).

Na bruku bydgoskim

— **Dalsza zwyżka ceny chleba.** W związku z ponowną zwyżką ceny mąki Cech Piekarzy w Bydgoszczy ustalił nową kalkulację cen chleba. Z dniem dzisiejszym, t. j. 30 bm. chleb w Bydgoszczy kosztować będzie 50 gr. za bochenek 1½ kg.

— **Miesięczne bilety tramwajowe** nabyć można w biurze Tramwajów przy ul. Dr. E. Warmińskiego 8 (pokój 1) w czasie od godziny 8—15 względnie w Oddziale Biura Podróży „Orbis" przy ul. Dworcowej nr. 2 w czasie od godz. 9—19.

— **Zamknięcie sezonu w bydgoskim ośrodku wioślarskim** odbędzie się w niedzielę, dnia 4 października rb. na przystani Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego ze zwykłym programem.

— **Ponowne zgłoszenie się rocznika 1916 do rejestracji poborowych.** W październiku i listopadzie rb. powinni zgłosić się ponownie do rejestracji poborowych mężczyźni urodzeni w roku 1916, oraz mężczyźni należący do roczników starszych do 50 lat życia. którzy jeszcze się nie zgłosili do rejestru i nie figurują w listach poborowych. Zgłoszenia uskutecznić należy w Zarządzie Miejskim — Oddział wojskowy — przy ulicy Grodzkiej 25, pokój 3, w godzinach urzędowych od 9—13 według rozplakatowanych na słupach ogłoszeniowych obwieszczeń i planu, na które zwraca się szczególną uwagę zainteresowanym.

— **Dwa nieszczęśliwe wypadki na jezdni.** U zbiegu ulic Gdańskiej i Śniadeckich w Bydgoszczy zderzył się onegdaj motocykl z taksówką nr. 50 kierowaną przez szofera Mieczysława Karlińskiego (Śniadeckich 10). Motocyklista Józef Marysiak (Osada 46), który spowodował wypadek — doznał okaleczenia nogi. Na ul. Toruńskiej motocyklista Józef Dojas (Toruńska 158) najechał Walentego Zulińskiego z Solca Kujawskiego i Jadwigę Szałkiewicz z Fordonu. Najechani przechodnie zostali kontuzjowani.

— **Kalafiory, garderoba i meble łupem złodziei.** Nieznany jakiś złodziej wlamał się przedwczoraj na teren 150-morgowej plantacji kalafiorów należącej do p. Władysława Skibińskiego (Ziemska 18) i skradł większą ilość kalafiorów wartości 150 zł. Niemniej zadziwiającym „wyczynem" poszczycić się może również nieznany złodziej, który „wywindował" z mieszkania przy ul. Toruńskiej 11 meble i narzędzia stolarskie wartości 430 zł. należące do p. Stanisława Dąbrowskiego (Dworcowa 100). Zam. przy ul. Jastrzębiej 28 p. Józef Banaszak powiadomił policję o kradzieży garderoby. Łupem nieujawnionych sprawców padła garderoba wartości 600 zł. Złodzieje weszli do mieszkania przez okno. O podobnej kradzieży powiadomiona została policja przez Józefa Stranza (Nakielska 141), na szkodę którego skradziono z mieszkania płaszcz, 2 kapelusze, oraz tort i placek. Stratę swą, łącznie z tortem i niedzielnym plackiem ocenia poszkodowany na sumę 250 złotych.

— **Czyje zguby.** W Zarządzie Miejskim Oddział Porządku Publicznego złożono następujące znalezione przedmioty: czapkę kolejarską, klucze, 2 portmonetki z zawartością, 2 teki z zawartością, 2 torebki damskie z zawartością (jedna z legitymacjami na nazwisko Jadwigi Brzezińskiej) oraz koszyk ręczny z zawartością. Prawo własności wymienionych przedmiotów zgłosić należy w wymienionym urzędzie ul. Grodzka 25, pokój 19.

Zawody strzeleckie bankowców bydgoskich

W Bydgoszczy odbyły się po raz pierwszy w rb. międzybankowe zawody strzeleckie przy udziale 7 zespołów 3-osobowych (Bank Polski, Gosp. Kraj., Zw. Spółek Zarobkowych i KKO m. Bydgoszczy).

Na strzelnicy stadionu im. Marszałka Piłsudskiego w kategorii Kbk S 4 (na 50 m) uzyskano następujące wyniki: 1) Polkowski — Bank Polski 192 pkt., 2) Dzięgielewski (Bank Polski), 3) Szałowski (Bank Polski). Zespołowo I miejsca zajął Bank Polski — 560 pkt., II. KKO — 484 pkt., III — Bank Gosp. Kraj. 455 pkt., IV — Bank Zw. Spółek Zarobkowych — 452 pkt.

Pożar zagrody rolnej

W Bagnicy opodal Koronowa spaliła się onegdaj zagroda rolnika **Gertha**. Pastwą powstałego z niewiadomych narazie przyczyn ognia padły trzy zabudowania gospodarcze wraz z żywym i martwym inwentarzem. Straty są bardzo znaczne.

Na miejsce pożaru przybyły okoliczne straże, których akcja ze względu na stan ognia, ograniczyć się musiała jedynie do ochrony sąsiednich obiektów.

Przyczynę pożaru ustali śledztwo s-

Dzień w Bydgoszczy

Środa, dnia 30 września

NA MARGINESIE

Przez krzywe okulary...

W związku z atakami jednego z miejscowych dzienników na Zw. Nauczycielstwa Polskiego, „wznowionymi" z racji złożenia ofiary 100.000 zł w obligacjach Pożyczki Narodowej na F. O. N. przez Związek — otrzymujemy następujące uwagi:

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego wykonał uchwałę swą, którą podjął w pierwszej chwili akcji na Fundusz Obrony Narodowej, i zameldował się u Gen. Insp. Sił Zbrojnych Gen. dyw. E. Śmigłego-Rydza celem wręczenia ofiary 100.000 zł w obligacjach Pożyczki Narodowej. Obywatelski ten czyn zadał kłam różnym insynuacjom między innymi niektórych miejscowych dzienników. By się do tego nie przyznać, podaje się fakt ten w odpowiednim sosie. Niektórzy dopatrują się w nim nawet „sprytnego kroku". Związek Nauczycielstwa Polskiego nie dba, jakie intencje mu ci panowie w jego działalności przypisują. Jak sami przyznają jest organizacją silną, wielką, bogatą i t. d. Należy tylko zwrócić uwagę, by tak publicznie nie pomniejszano wartości papierów państwowych, które przecież członkowie tej organizacji wykupili za cenne nasze i pełnowartościowe złote polskie. Związek Nauczycielstwa Polskiego nie potrzebuje się spowiadać z jego dalszego ustosunkowania się do F. O. N. — gdyby to uczynił, sprawił by „zainteresowanym" jeszcze większy ból. Czy jednak panowie ci wraz z usłużną prasą i jej adherentami, czy mało liczna druga organizacja nauczycielska spełnili już swój obowiązek? Nie pytamy ich już ile dali, boć znamy przecież legendę o wdowim groszu.

Ze zdrowego odruchu nauczycielskiego sumienia państwowego robi się chwyt w każdym razie **nie fair.** Nadmieniamy jeszcze, iż w tej chwili członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego składają miesięczne ofiary na Fundusz Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego. Więc podwójne ponoszą ofiary, gdy są jednostki, które ich wogóle nie ponoszą. Ich namawiajcie do patriotycznego czynu, a poczyta się to za zasługę a nie z mensurką mierzyć czyny innych.

ko.

Nowe nadużycia w Zarządzie Miejskim w Bydgoszczy

Dwaj etatowi urzędnicy zawieszeni

Wskutek podejrzeń o nadużycia finansowe względnie służbowe **zostali tymczasowo odsunięci od urzędowania etatowi urzędnicy miejscy Kubalewski Antoni i Rosinke Roman.** Dochodzenia są w toku.

Również kursują po mieście wieści, iż p. budowniczy **Zabielski** z takich samych powodów nie urzęduje. Stwierdziliśmy jednak we właściwym źródle, że p. **Zabielski znajduje się narazie tylko na urlopie.**

Wypadek samochodowy pod Bydgoszczą

W pobliżu Bydgoszczy, na szosie wiodącej obok tartaku państwowego na Zimnych Wodach do Solca Kujawskiego, wydarzył się przedwczoraj poważny w skutkach wypadek samochodowy.

Szosą tą zdążał „Fiat", kierowany przez dr. **Kurta Gudell'a,** obywatela niemieckiego, przebywającego na wakacjach w Solcu Kujawskim. Kierowca samochodu wyminął na jednym z zakrętów furmankę jadącą po lewej stronie szosy, poczem znajdując się na drugim zakręcie, po ponownym skręceniu na prawo napotkał na jezdni znowuż po lewej stronie inną furmankę, którą powoził syn rolnika **Boldin z Solca.** Szybko orientującemu się kierowcy, być może, udałoby się przemknąć przez jezdnię bez wypadku, lecz obok furmanki szła jakaś kobieta, a ponadto woźnica w ostatniej chwili skręcił konie w prawo. **Skutki tego manewru okazały się fatalne.** Auto wpadło na konie, kalecząc je ciężko, tak, iż trzeba je było następnie dobić.

Kierowca i woźnica, który wypadł do rowu, **wyszli z wypadku obronną ręką.** Jedynie pasażer kierowcy **Franciszek Kałdan odniósł dość ciężkie obrażenia i wstrząs mózgu.** Na szczęście życiu jego niebezpieczeństwo nie zagraża.

Samochód berliński dr. Gudell'a został rozbity.

Bezpośrednio po wypadku kierowca samochodu został przytrzymany, jednak wobec stwierdzenia stanu faktycznego, który **nie wykazuje winy kierowcy,** dr. Gudell'a zwolniono.

Oskarżony dostał ataku szału na sali rozpraw

W dniu wczorajszym przed trybunałem karnym Sądu Okręgowego w Bydgoszczy toczyła się rozprawa karna, która zakończyła się niespodziewanie **atakiem szału** oskarżonego. Rozprawę przerwano.

Przed sądem odpowiadał 32-letni robotnik **Florian Boruszewski** z Mariampola pod Bydgoszczą. Borzuchowski oskarżony był o to, że w czasie sprzeczki strzelił z rewolweru do robotnika **Maksymiliana Michalskiego** w Mariampolu. Kula chybiła, dzięki czemu Michalski zdołał ujść z życiem.

Przed rozprawą wczorajszą żona podsądnego przedłożyła przewodniczącemu trybunału książkę wojskową i inwalidzką, jako dowód, iż Boruszewski jest osobnikiem wysoce nerwowym i miewa napady furii.

Kierujący rozprawą wiceprezes S. O. sędzia **Wojtynowski** w formie bardzo delikatnej począł zadawać pytania oskarżonemu, który zachowywał się zupełnie normalnie, tak, iż nic nie zapowiadało zmiany w jego usposobieniu. Dopiero w momencie, gdy począł zeznawać świadek, ów robotnik Michalski, podsądny zdradzał zdenerwowanie, a następnie uległ atakowi furii. Przewodniczący niezwłocznie przerwał rozprawę i polecił wezwać pogotowie ratunkowe.

Potworny ojcobójca Paweł Schuenke

pod obserwacją psychiatryczną

Znany z głośnego w swoim czasie procesu o potworne ojcobójstwo, o usiłowane zabójstwo brata, syn rolnika **Paweł Schünke z Sadłogoszczy,** oddany został pod obserwację psychiatryczną.

Paweł Schuenke, jak o tym w swoim czasie obszernie pisaliśmy, **uderzeniem siekiery zamordował swojego ojca, a następnie rzucił się na brata, raniąc go ciężko.** Brat mordercy zdołał ciężko poraniony ujść z rąk oszalałego ojcobójcy.

Wobec tego, iż Paweł Schuenke dokonał zbrodni w tym celu, by zagarnąć majątek ojca, **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy skazał go na karę śmierci.** Sąd Apelacyjny w Poznaniu **wyrok ten w całej rozciągłości zatwierdził.**

Obecnie obrońcy skazanego odwołali się do Sądu Najwyższego, w związku z czem **Paweł Schuenke poddany zostanie dłuższej obserwacji psychiatrycznej,** która ustali stan poczytalności skazanego.

Dwukrotnie na karę śmierci skazany ojcobójca przewieziony został do zakładu psychiatrycznego w Poznaniu.

DYŻUR APTEK.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 4 października rb. włącznie pełnią: Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 36-82 i Apteka pod Orłem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 30-98.

Repertuar widowisk

Z TEATRU MIEJSKIEGO

W środę „Zburzenie Jerozolimy" wielkie widowisko w 16 obrazach. osnute na tle wojny rzymsko-żydowskiej T. Konczyńskiego, które odniosło na sobotniej premierze niepośledni sukces artystyczny.

W czwartek i piątek tryskająca brawurowym humorem i wykonana z niepospolitą werwą krotochwila Abrahamowicza i Ruszkowskiego **„Mąż z grzeczności".**

W pełnych próbach „Czwarty do bridge'a" świetna komedia Adama Grzymały Siedleckiego.

KINA.

ADRIA: „Szept miłości" i nadprogram.
APOLLO: „Tyś mój cały świat" i „Słońce w butelce" (dodatek kolorowy).
BAŁTYK: „Antek Policmajster" i „Sing-Sing".
KRISTAL: „Rozwód z przeszkodami" i bogaty nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Mam 19 lat".
REWJA: „Epizod" i „Le Goug".

Koncerty

Tegoroczny sezon koncertowy naszego miasta otworzy w niedzielę dnia 4. 10 br. o godz. 20. w auli Gimn. Kopernika, występ świetnej i popularnej polskiej skrzypaczki p. Eugenii Umińskiej, ze współudziałem pianisty prof. E. Roesslera.

Eugenia Uminska, znana wszystkim radiosłuchaczom z częstych koncertów przed mikrofonem, wystąpi jedyny raz przed dłuższym wyjazdem koncertowym zagranicę, z programem obejmującym utwory klasyczne oraz współczesne polskie. Osoba wirtuozki, która zagranicą (Australia, Belgia, Francja, Węgry, Rumunia, Rosja Sowiecka i inne kraje) osiągała interpretacją doskonałej gry skrzypcowej niebywałe sukcesy, powinna zachęcić do przybycia na koncert niedzielny. Sprzedaż biletów w cenie od 1.— do 2.50 zł. już się rozpoczęła. Miejsca sprzedaży na afiszach.

Hufiec „Orląt" Zw. Strzeleckiego Oddział nr. 10 przy pracy

W dniach od 17 do 21 września br. odbyły się zawody hufców „Orląt" Związku Strzeleckiego m. Bydgoszczy o nagrodę przechodnią im. ob. hr. **Jerzego Tyszkiewicza,** prezesa Koła Przyjaciół Oddziału 10. Związku Strzeleckiego.

Nagrodę przechodnią zdobył poraz pierwszy Hufiec „Orląt" Oddz. 10., osiągając punktów 54., drugie miejsce: Hufiec „Orląt" Oddział 1. punktów 23.

Dnia 24 września br. o godz. 19. odbyło się wręczenie nagrody w świetlicy Oddz. 10. — Bielawki.

Wręczenia nagrody zwycięzkiemu hufcowi dokonał prezes Grodzki ob. prof. **Wrzoś,** w obecności komendanta Grodzkiego ob. por. **Frankowskiego,** fundatora nagrody ob. hr. Tyszkiewicza, Zarządu Oddziału nr. 10. oraz hufca „Orląt". Ponadto prezes Oddz. 10. ob. prof. **Podgórski,** wręczył st. orlęciu **Szmelterowi Henrykowi,** pisemną pochwałę za gorliwe spełnianie obowiązków strzeleckich.

Miłą uroczystość zakończono wspólną fotografją.

Nowe ogniwa składek na przedszkola Z. P. O. K.

W dalszym ciągu zbiórki na przedszkola Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Bydgoszczy, na listę zapoczątkowaną przez p. Marię Stefanicką — ofiary złożyły pp.: Kowalska Zofia — 2 zł., Krajewska Wanda — 2 zł., Brandtowa Eugenia — 50 gr., Krajczyńska Anna — 1 zł., Wojciechowska Maria — 1 zł., Górecka Ludmiła 50 gr., Podgórska Jadwiga 50 gr.

Dalsze składki przyjmuje również Administracja **„Dnia Bydgoskiego Ilustrowanego"** przy ul. Marszałka Focha 12.

W każdym oknie — nalepka

Zwyczajem lat ubiegłych wydał B. O. Caritas z okazji odbywającego się w mieście naszym „Tygodnia Miłosierdzia" nalepki w cenie 10 gr. sztuka. Nalepki nabyć można w następujących sklepach: Wesołowska — ul. Gdańska 1. N. Gieryn — Plac Teatralny 6. B-cia Bażańscy — ul. Gdańska 17. J. Cirocka — ul. Dworcowa 45. i w biurze Caritas przy ul. Cieszkowskiego 6.

Czysty dochód przeznaczony jest na biednych naszego miasta. Niech w okresie Tygodnia Miłosierdzia nie będzie okna sklepu lub mieszkania, na którym nie znajdowałaby się nalepka Caritas. Nawet najmniejsza zebrana w ten sposób ofiara przyczyni się do otarcia łez biednych i nędzarzy.

III. C. 5/35.

OBWIESZCZENIE

Sąd Okręgowy Wydział Handlowy w Bydgoszczy postanowił w dniu 18 czerwca 1936 r. w postępowaniu dłużnika kupca Bolesława Cywińskiego w Bydgoszczy po myśli art. 78 § 1 prawa o post. ukł. uznać postępowanie za ukończone.

Zlecenie Nr. 1237/8. (6634

Sygn. akt. E. 132/36.

OBWIESZCZENIE.

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości ziemskiej Łobżenica, dobra rycerskie karta 1, należącej do zapisanego właściciela Fryderyka Wilhelma Limburg-Stiruma, o powierzchni 51? 20,61 ha (rozp. Prez. R. P. z 28. grudnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 3/28 poz. 22), wykupionej przez Skarb Państwa Polskiego (Urząd Wojewódzki Poznański — Wydział Rolnictwa i Reform Rolnych) a uwidocznionej w dziale II tejże księgi wieczystej,

wyznacza się termin w celu podziału pierwszej raty ceny przymusowego wykupu na dzień **12 listopada 1936 r. o godz. 11** w Sądzie Grodzkim w Łobżenicy pokój Nr. 8/9.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy w celu dokonania podziału pomiędzy wierzycieli, i to:

I.	w gotówce kwotę	44.303,47 zł
II.	w obligacjach 3% Państwowej Renty Ziemskiej Serii I z kuponami płatnymi od dnia 1. czerwca 1936 r. wartości nominalnej 177.900,— zł. w zł. w odcinkach po zł. w złocie 5.000,— nr. nr. 1991 do 2004	70.000,— „
	w odcinkach po zł. w złocie 1.000 nr. nr. 15024 do 15.115	92.000,— „
	w odcinkach zł. w złocie 500,— nr. nr. 32765 do 32793	14.500,— „
	w odcinkach po zł. w złocie 100,— nr. nr. 41505 do 41518	1.400,— „

Wierzyciele, szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nie ujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w terminie wyznaczonym do rozdziału pod rygorem, że w razie niezgłoszenia, rozdział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym, stracą uprzywilejowane pierwszeństwo i zaspokojenie swe będą mogły znaleźć tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28 poz. 22) w związku z ustawą z dnia 24 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i przymusowym zarządzie (Dz. Ust. Rz. Niem. z roku 1898 str. 713).

Łobżenica, dnia 23 września 1936 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 1243/8. (6635

Km. 1131/35, 1258/35 i 257/36. (6611

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, Lewicki Stanisław, mający kancelarję w Grudziądzu ul. Budkiewicza 9, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że

1) dnia 9. listopada 1936 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój nr. 19 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jana Goryńskiego z Łasina nieruchomości Łasin karta 845, położonej w Łasinie, a składającej się z domu mieszkalnego z przybudówkami szopy otwartej, stajni i części śpichlerza, razem o powierzchni 501 metr. kwadr. W domu mieszkalnym skład kolonialny. Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 5.945,00, cena zaś wywołania wynosi zł. 3.963,35.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 594,50 zł.

2) Dnia 9. listopada 1936 r. o godz. 12 w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój nr. 19 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Jana Goryńskiego z Łasina nieruchomości Łasin karta 75, położonej w Łasinie pow. Grudziądz, o powierzchni 775 mtr. kwadr., składającej się z gruntu częściowo zabudowanego pod śpichlerz, który przeznaczony jest na skład i wymianę mąki.

Nieruchomość ma urządzoną księgę wieczystą w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 4.205,00, cena zaś wywołania wynosi 2.803,35 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 420,50 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu, ul. Budkiewicza sala nr. 20.

Grudziądz, dnia 25. września 1936 r.

(—) Lewicki,

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

Sygn. akt.: E. 133/36.

OBWIESZCZENIE.

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości ziemskiej Czajcze dobra rycerskie karta 1 powiatu wyrzyskiego, należącej do zapisanego właściciela Alberta Emila Jana Hermanna Goltza o powierzchni 230,26,20 hektarów (rozp. Prez. R. P. z dnia 28. grudnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 3/28 poz. 22), wykupionej przez Skarb Państwa Polskiego (Urząd Woj. Poznański, Wydz. Rolnictwa i Reform Rolnych) a uwidocznionej w dziale II tejże księgi wieczystej,

wyznacza się termin w celu podziału pierwszej raty ceny przymusowego wykupu na dzień **12 listopada 1936 r. o godz. 10 przed poł.** w Sądzie Grodzkim w Łobżenicy pokój Nr. 8/9.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy w celu dokonania podziału pomiędzy wierzycieli, i to:

I.	w gotówce kwotę	18.801,19 zł
II.	w obligacjach 3% Państwowej Renty Ziemskiej Serii I z kuponami płatnymi od dnia 1. czerwca 1936 r. wartości nominalnej 75.600,— zł. w zł. w odcinkach po zł. w zł. 5000,— nr. nr. 2005 do 2010	30.000,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 1.000,— nr. 15116 do 15155	40.000,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 500,— nr. 32794 do 32803	5.000,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 100,— nr. nr. 41519 do 41524	600,— „

Wierzyciele, szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nie ujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w terminie wyznaczonym do rozdziału pod rygorem, że w razie niezgłoszenia, rozdział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym, stracą uprzywilejowane pierwszeństwo i zaspokojenie swe będą mogły znaleźć tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28 poz. 22) w związku z ustawą z dnia 24 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i przymusowym zarządzie (Dz. Ust. Rz. Niem. z roku 1898 str. 713).

Łobżenica, dnia 23 września 1936 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 1241/8. (6633

Sygn. akt.: E. 134/36.

OBWIESZCZENIE.

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości ziemskiej Trzeboń dobra rycerskie karta 1 powiatu wyrzyskiego, należącej do zapisanej właścicielki Karoliny z Englów Naworolowej z Trzebonia, o powierzchni 173,00,00 hektarów, (rozp. Prez. R. P. z dnia 28. grudnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 3/28 poz. 22) wykupionej przez Skarb Państwa Polskiego (Urząd Wojewódzki Poznański — Wydział Rolnictwa i Reform Rolnych) a uwidocznionej w dziale II tejże księgi wieczystej,

wyznacza się termin w celu podziału pierwszej raty ceny przymusowego wykupu na dzień **12 listopada 1936 r. o godz. 9** przed poł. w Sądzie Grodzkim w Łobzenicy pokój Nr. 8/9.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy w celu dokonania podziału pomiędzy wierzycieli, i to:

I.	w gotówce kwotę	12.479,05 zł
II.	w obligacjach 3% Państwowej Renty Ziemskiej Serii I z kuponami płatnymi od dnia 1. czerwca 1936 r. wartości nominalnej 50.100,— zł. w zł. w odcinkach po zł. w zł. 5.000,— nr. 2195 do 2198	20.000,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 1.000,— nr. nr. 16384 do 16408	25.000,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 500,— nr. nr. 33212 do 33220	4.500,— „
	w odcinkach po zł. w zł. 100,— nr. nr. 41760 do 41765	600,— „

Wierzyciele, szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nie ujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w terminie wyznaczonym do rozdziału pod rygorem, że w razie niezgłoszenia, rozdział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym, stracą uprzywilejowane pierwszeństwo i zaspokojenie swe będą mogły znaleźć tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28 poz. 22) w związku z ustawą z dnia 24 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i przymusowym zarządzie (Dz. Ust. Rz. Niem. z roku 1898 str. 713).

Łobżenica, dnia 23 września 1936 r.

Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 1242/8. (6636

TORUŃ

ZGUBIONO

Zgubiony

dowód osobisty w Brzozie, wydany przez Dyr. Kol. P. Warszawa na nazwisko Edward Pawolski, uprasza się oddać. Aleksandrów Kujawski, Sienkiewicza 37, (6615Ck

GDYNIA

Ostrzeżenie!

Niniejszem ostrzegam przed udzieleniem kredytu lub przyjęciem jakiegokolwiek zamówienia i uiszczenia wypłat dla mego syna Brunona Neumanna w Starzynie. Jestem właścicielką nieruchomości i stolarni w Starzynie. Jakiegokolwiek pełnomocnictwa czy polecenia synowi nigdy nie dałam i nie dam. Marta Neumann, Starzyno pow. Morski. (6623

Stenotypistka

polsko-niemiecka, siła rutynowana, poszukiwana od zaraz. Oferty z odpisami świadectw, życiorysem i żądanymi warunkami sub „Ekspedycja" — „Gazeta Morska Ilustr.", Gdynia. (6630Mk

HANDEL i FINANSE

Wierzyciele

Włodzimierza Błażejewskiego w Gdyni, Antoniego Abrahama, proszeni są w interesie własnym o zgłoszenie Ich pretensji do Domu Powierniczego „Metropolis" Kraków, Św. Jana 17, oddział Gdynia, Portowa 4, telef. 11-36. (6626M

GRUDZIĄDZ

BYDGOSZCZ

Zaginął

weksel, wystawca Helena Kościelska, płatny 1 marca 1936 r. na sumę 73 zł, który unieważniam. W. Michlewicz, Bydgoszcz. (6632B

TCZEW

Potrzebne dwie pokojowe

od 1. X. 1936 r. Zgłaszać się ze świadectwami w godz. przed południowych od 10-tej do 11-tej w mieszkaniu prywatnym Starosty Pow. w Tczewie. 6491Tk

PODANIE O PRZYDZIAŁ DEWIZ Z POLSKICH ZAPASÓW DEWIZOWYCH.

Na bieżące zapotrzebowania w miesiącu październiku, uprasza się do składania podań na zwykłych blankietach.

Gdańsk, dnia 28 września 1936 r. (6619

Gdańska Izba Handlu Zagranicznego.

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że

1. owdowiały Stanisław Sprengel, mistrz stolarski, zamieszkały w Gdyni przy ulicy Łęczyckiej nr. 39, przedtem w Pałubinie powiatu kościerskiego, syn Maksymiljana Sprengla, robotnika, i jego żony Katarzyny z domu Selińskiej, zamieszkałych w Koźminie powiatu kościerskiego,

2. niezamężna Marianna Cichocka, gospodyni, zamieszkała w Sopotach (Wolne Miasto Gdańsk) Schäferstrasse nr. 20, córka Teodora Cichockiego, rolnika i jego żony Katarzyny z domu Berent, zmarłych i ostatnio zamieszkałych w Pałubinie powiatu kościerskiego, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni, Pałubinie i Starej Kiszewie powiatu kościerskiego oraz „Gazecie Gdańskiej".

Gdynia, dnia 29 września 1936 r. (6625

Urzędnik stanu cywilnego:
(—) Reinhardt.

• DROBNE OGŁOSZENIA •

TORUŃ

Teraz najlepszy czas oddać

FUTRO

do naprawy; reparacja, przefasonowanie, podfarbowanie zrudziałych futer tanio wykonuje pracownia kuśnierska, Fr. BIAŁKOWSKI, Toruń Kopernika 41. 5786Ck

Toruńska pilnikarnia
Piekary 27
poleca się do nacinania stepionych pilników i raszpli po cenach przystępnych 6303
J. HOFFMANN
mistrz pilnikarski, tel. 16-38

SPRZEDAŻ

Oliwy

do maszyn, Smarowidła na osie, Tran na skórę, Szczotki, poleca tanio Drogerja **Gałdyński** Szeroka 9. 5409C

KAWY HERBATY KAKAO
kupuje się najlepiej u 5887Ck
St. Kuczkowskiego
Toruń, Król. Jadwigi 9. Tel. 2227
Przyjmuje asygnaty Kredyt

Dom

handlowy, najlepszy punkt, wolny skład i 5 pok. mieszkanie z wszelkimi wygodami. Cena 33.000 zł bez długu. Wpłata od umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6083

Meble

wszelkiego rodzaju najtaniej kupisz tylko Toruń, Prosta 5! Przekonaj się — Spamiętaj, Powiedz — drugiemu. 3865

Polecam zegary

zegarki w najnowszych fasonach i dokładnie chodzące oraz ślubne obrączki, platery. Wyjątkowo tanio.
KAZIMIERZ BIBIK
mistrz zegarmistrzowski
Toruń, Stary Rynek 39
róg Szerokiej — Tel. 1292
6012 Ck.

Dom

nowowybudowany na Bydgoskiem Przedm., ogród i wszelkie wygody, 4 mieszkania 3 i 4 pokojowe. Wolny od podatku. Dochód roczny na czysto 3.420 zł. Cena 32.000 zł. Wpłata według umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6082

Dom

z ładnym owocowym ogrodem. 3 mieszkania wolne 3 pokojowe z łazienką i kuchnią. Cena 13.000 zł, wpłata 10.000 zł. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pom.". (6085

Dom

ze składem, 4 piętra, masyw. dobra budowa, 5.600 zł roczny dochód. Cena 43.000 zł. wpłata 36.000 zł, reszta hipoteka. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6081

Przybory do centr. ogrzewania
Okucia do piecy i budowli
Materiały wodociągowe
Metale 6610C
Pompy
Narzędzia
Tlen-Karbid
poleca
Z. Stamm, Toruń
Kopernika 45, Tel. 2610

Dom

z roczn. dochodem 9.600 zł, 3 piętra, 2 składy, dobry punkt, dobra budowa. Cena 60.000 zł bez długu, wpłata od umowy. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pomorza". (6084

KAFLE
białe i kolorowe w najnowszych deseniach i kolorach
PŁYTY
glazurowane i posadzkowe oraz wszelkie inne materjały budowlane hurtowo i detalicznie **po cenach zniżonych** polecają
BRACIA PICHERT
Sp. z o. o. 6228
Toruń, ul. Przedzamcze 7
tel. nr. 1679 i 1627.

Radio

aparaty Telefunken najnowsze modele poleca po cenach fabrycznych częściowo za Pożyczkę Państwową „Elektra", Toruń Chełmińska 4. (6614

Okazja!

Sprzedam moją nową 4-piętrową komfortową kamienicę zaraz za 86.000 zł. Wpłata według ugody. Dochód 10.000 rocznie. Dzierżawy niskie. Informacje udzieli Piasecki, Toruń, Wielkie Garbary 21. Pośpiech konieczny. (6612Ck

Dom

na Bydgoskiem, masyw., 4 piętra, 2 składy. Dochód roczny 8.600 zł. Cena 53.000 zł., dług 15.000 zł, odchodzi od ceny kupna. Dobra budowa. Oferty ze znaczkiem do „Dnia Pom." (6109Ck

Domek

z placem budowlanym na Bydgoskim-Przedmieściu do sprzedania. Wiadomość: „Dzień Pomorza" Toruń, pod nr. 6610Ck.

Dom

czynszowy kupię w Toruniu przy wpłacie 40 do 50.000. Szczegółowe oferty upraszam do filji „Dzień Pomorza" pod „Kupno". (6613Ck

Sprzedam

gospodarstwo 242 morgowe, pszenn. żyt., w tem 60 mórg łąk z torfem, położone blisko szosy, wartości 75 tys. zł. lub zamienię na dom wartości do 30 tys. zł. resztę gotówki podług umowy. Oferty do „Dnia Pomorza" pod nr. 6559.

Dom

z dochodem 16.800 zł rocznie, 2 składy, zajazd, sprzedam za cenę 120.000 zł, wpłata 75.000 zł, reszta długoletnia hipoteka. Oferty do „Dnia Pomorza". Znaczek na odpowiedź. (6080

KUPNO

Kupię

300 — 400 mórg ewent. bez inwentarza. Wpłaty 50,000 zł Oferty „Dzień Pomorza" Toruń. 6459Ck

Kupię

30 do 40 ctr. kartofli fabrycznych. Oferty do Administracji „Dnia Pomorza" pod nr. 6412. Ck

LEKCJE

Szkoła tańców

Janiny Werny wyucza szybko tańczyć. Ostatnie nowości na rok 36/37. Kurs tańców rozpoczynam z dniem 1-go października. Lekcje wprawne rozpoczną się 4-go października. Toruń, Stary Rynek 16. 6464C

MIESZKANIA WOLNE

Mieszkanie

6-pokojowe z przynależnościami od 1. X. br. do wynajęcia. Toruń. Szeroka 6. Zgłoszenia: Hadega, Toruń, Mostowa 4. 6302Ck

Mieszkanie

4-pokojowe na I piętrze z dwoma balkonami od 1 października wynajmę. Adres wskaże filja „Dnia Pomorza" Toruń, ul. Szeroka 42 I piętro. (6193Ck

POKOJE WOLNE

Pokój

umeblowany, frontowy z balkonem dla solidnego mężczyzny. Wiadomość: ul. Moniuszki 27 I piętro m. 5. (6616

Pokój

ładnie umeblowany osobne wejście, wynajmę solidnej osobie. Toruń, Sukiennicza 6 m. 4. (6637

DZIERŻAWY

Skład

z 2 oknami wystawowymi, róg Mickiewicza i Klonowicza nadający się dla wszystkich branż, do wynajęcia od 1. X. 1936 r. — Zgłosz.: Chróścicki, Toruń, Batorego 7. Telefon **10-03** 5644 Ck.

Duża stajnia

z górą na siano. Wiadomość filia „Dnia Pomorza" Toruń. 6537Ck

2 izby

na warsztat na Bydgoskim do wynajęcia. Wiadomość filia „Dnia Pomorza" Toruń. 6536Ck

Giełda pracy

POSADY WOLNE

Poszukuje się

na majątek w powiecie toruńskim 1 deputatnika z 2 lub 3 zaciężnikami oraz 2 służących lat 18—20 do koni. Warunki według umowy. Adres wskaże „Dzień Pomorza". (6210Ck

Potrzebny

młody pomocnik szewski. Rutkowski, Toruń, Reja 28. 6608Ck

POSAD POSZUKUJĄ

Zegarmistrz

wszechstronnie w swoim zawodzie wykwalifikowany, szuka posady na miejscu wzgl. na wyjazd. Łaskawe zgł. proszę kierować pod „Zegarmistrz" do „Dnia Pomorza". (6209Ck

Bona

poszukuje posady od zaraz. Adres wskaże filja „Dnia Pomorza", Toruń. (6587

Szofer

mechanik, z prawem jazdy na wszelk. rodzaju pojazdach mechanicznych. Żonaty. Oferty do filji Adm. „Dnia Pomorza", Toruń, Szeroka 42. (5842

Instrumentarz

z długoletnią praktyką w budowie instrumentów muzycznych poszukuje posady na miejscu wzgl. na wyjazd. Łaskawe oferty do „Dnia Pomorza" pod F. P. (6207Ck

Szczotkarz

wszechstronnie wykwalifikowany, kawaler — szuka zajęcia. Łaskawe oferty kierować do „Dnia Pomorza" pod „Szczotkarz". (6208Ck

ŻEBRAK.

— Panie baronie, proszę o wsparcie, przecie razem wzrastaliśmy...
— Jakto? Nie przypominam sobie.
— Pan baron ma obecnie 60 lat, ja także.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Wacław Wytyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: **Wilhelm Grimsmann**, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: **Wacław Górnicki**, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedz. na Gdynię: **Wiktor Mielnikow**, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: **Wacław Gańcza**, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: **Leon Formański**, Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.